

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ziņojums par tirgus analīzi

2007. gada 17. decembra Eiropas Komisijas Ieteikumā par konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK (2007/879/EK) minētais tirgus:

Nr. 3 – savienojumu pabeigšana fiksētā vietā individuālā publiskajā telefonu tīklā

Rīga, 2010.gada decembris

Satura radītājs

Attēli	4
Tabulas	4
1. Ievads	5
1.1. Izmantotā terminoloģija, jēdzieni un definīcijas.....	5
1.2. Elektronisko sakaru likums.....	6
1.3. Noteikumi	7
1.4. Noteikumi par tirgus analīzei nepieciešamās informācijas apjomu un iesniegšanas kārtību	7
1.5. Ieteikums	8
2. Tirgus 3 analīzes pirmā kārtā	8
2.1. Tirgus analīzes pirmās kārtas gaita	8
2.2. Tirgus 3 analīzes pirmās kārtas rezultāti.....	10
2.3. Pirmajā tirgus analīzes kārtā piemērotās saistības	11
2.3.1. SIA „Lattelecom”	11
2.3.2. Citi komersanti.....	13
3. Tirgus 3 analīzes otrā kārtā	14
3.1. Tirgus 3 analīzes otrās kārtas gaita	14
3.2. Tirgus 3 analīzes otrās kārtas rezultāti.....	14
4. Konkrētais tirgus.....	17
4.1. Rekomendācijā minētais tirgus	17
4.2. Attiecīgie pakalpojumi.....	17
5. Tirgus definēšana	17
5.1. Apskatāmā pakalpojuma novērtējums	17
5.1.1. Vai savienojumu uzsākšanas pakalpojumi un savienojumu pabeigšanas pakalpojumi veido vienotu tirgu?	18
5.1.2. Vai savienojumu pabeigšanas pakalpojumi visos fiksētajos tīklos komersantiem veido vienotu tirgu?.....	18
5.1.3. Vai savienojumu pabeigšanas pakalpojumi un tranzītu pakalpojumi veido vienotu tirgu?	19
5.1.4. Vai savienojumu pabeigšanas pakalpojumi uz platjoslas piekļuvēm ar nodošanu pamatojoties uz publisko komutējamo telefonu tīklu ir iekļauti tirgū?	20
5.2. Ģeogrāfiskā mēroga novērtējums	21
5.3. Tirgus definēšanas rezultāti	21
6. Tirgus Analīze.....	21
6.1. Tirgus dalījums	21
6.2. Šķēršļi ienākšanai tirgū vai ekspansijai	21
6.3. Komersanta lielums (īpatsvars tirgū).....	22
6.4. Nepietiekama kompensējošā pirktspēja vai tās trūkums	22
6.5. Potenciālas konkurences trūkums	23
6.6. Rezultāti	23
7. Komersanti ar būtisku ietekmi tirgū	24
7.1. Situācija tirgū.....	24
7.2. Tirgus dalībnieki	27
7.2.1. Elektronisko sakaru komersanti.....	27

7.2.2. SIA „Telekomunikāciju Grupa”	28
7.2.3. SIA „TELENETS”	29
7.2.4. SIA „DIRECT”	29
7.3. Piedāvātie pakalpojumi un starpsavienojumu nosacījumi un tarifi	29
7.3.1. SIA „Lattelecom”	29
7.3.2. Citi komersanti ar būtisku ietekmi tirgū	30
7.4. Numerācijas resursi	44
7.5. Komersanti ar būtisku ietekmi tirgū	45
8. Būtiskā ietekme tirgū	49
8.1. Speciālu prasību (saistību) noteikšana elektronisko sakaru komersantiem	49
8.2. Saistības	50
8.2.1. Caurredzamības saistības	50
8.2.2. Vienlīdzīgas attieksmes saistības	50
8.2.3. Atdalītas finanšu uzskaites saistības	51
8.2.4. Tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības	51
8.2.5. Pienākumi un saistības attiecībā uz piekļuvi elektronisko sakaru tīklam ..	52
8.3. Elektronisko sakaru komersanti ar būtisku ietekmi tirgū	52
8.3.1. SIA „Lattelecom” uzliktās saistības	53
8.3.2. SIA „Lattelecom” saistību efektivitātes analīze	54
8.3.3. Citi esošie komersanti ar būtisku ietekmi tirgū	58
8.3.4. Komersanti, kuri nesen ienāca tirgū (jaunienācēji):	60
8.3.5. Komersanti, kuriem noteiktās saistības nepieciešams grozīt vai atcelt	64
9. Nacionālā konsultācija	64
10. Konkurences padomes viedoklis	65
11. Secinājumi	65
Saīsinājumi	67

Attēli

1. attēls: Savienojumu pabeigšana.....	17
2.attēls: SIA „Lattelecom” savienojumu pabeigšanas pakalpojums.....	29
3.attēls: SIA „Lattelecom” tirgus daļa pēc ieņēmumiem: attīstība pēdējos četros gados.....	54
4.attēls: SIA „Lattelecom” tirgus daļa pēc minūtēm: attīstība pēdējos četros gados.....	55
5.attēls: Citu komersantu tirgus daļas pēc ieņēmumiem: attīstība pēdējos četros gados.....	56
6.attēls: Citu komersantu tirgus daļas pēc minūtēm: attīstība pēdējos četros gados	56

Tabulas

1.tabula: Ieņēmumi un noslodze 2008.gadā	25
2.tabula: Ieņēmumi un noslodze 2009.gadā	25
3. tabula: AS „Telecom Baltija” savienojumu pabeigšanas tarifi.....	30
4. tabula: SIA „BALTKOM TV SIA” savienojumu pabeigšanas tarifi	31
5. tabula: Valsts AS „Latvijas dzelzceļš” savienojumu pabeigšanas tarifi.....	32
6. tabula: SIA „CSC Telecom” savienojumu pabeigšanas tarifi	33
7. tabula: AS „Latvenergo” savienojumu pabeigšanas tarifi	34
8. tabula: SIA „UNISTARS” savienojumu pabeigšanas tarifi	34
9. tabula: SIA „Finors Telekom” savienojumu pabeigšanas tarifi.....	34
10. tabula: SIA „SIGIS” savienojumu pabeigšanas tarifi	35
11. tabula: SIA „Datagrupa.lv” savienojumu pabeigšanas tarifi	35
12. tabula: SIA „D-COM” savienojumu pabeigšanas tarifi.....	35
13. tabula: SIA „OPTRON” savienojumu pabeigšanas tarifi	36
14. tabula: SIA „Master Telecom” savienojumu pabeigšanas tarifi.....	36
15. tabula: SIA „IT-Group” savienojumu pabeigšanas tarifi	36
16. tabula: SIA „Embedded Systems” savienojumu pabeigšanas tarifi.....	37
17. tabula: SIA „TELEFANT” savienojumu pabeigšanas tarifi.....	37
18. tabula: SIA „AUGSTCELTNE” savienojumu pabeigšanas tarifi	37
19. tabula: SIA „Rigatta” savienojumu pabeigšanas tarifi	38
20. tabula: SIA „Fastnets” savienojumu pabeigšanas tarifi.....	38
21. tabula: SIA „IZZI” savienojumu pabeigšanas tarifi	38
22. tabula: SIA „Interneta pasaule” savienojumu pabeigšanas tarifi.....	38
23. tabula: SIA „TELENET” savienojumu pabeigšanas tarifi	39
24. tabula: SIA „HIG Serviss Baltija” savienojumu pabeigšanas tarifi.....	39
25. tabula: SIA „iLink” savienojumu pabeigšanas tarifi	39
26. tabula: SIA „TELECENTRS” savienojumu pabeigšanas tarifi.....	40
27. tabula: SIA „Advem” savienojumu pabeigšanas tarifi	40
28. tabula: SIA „ECO Solutions” savienojumu pabeigšanas tarifi.....	40
29. tabula: SIA „MPE NETS” savienojumu pabeigšanas tarifi.....	41
30. tabula: SIA „Telia Latvija” savienojumu pabeigšanas tarifi	41
31. tabula: SIA „TeleMedia” savienojumu pabeigšanas tarifi.....	41
32. tabula: SIA „DATU TEHNOLOĢIJU GRUPA” savienojumu pabeigšanas tarifi	41
33. tabula: SIA „Stream Networks” savienojumu pabeigšanas tarifi	41
34. tabula: SIA „BALTCOM” savienojumu pabeigšanas tarifi	42
35. tabula: SIA „Telegrupa Baltijā” savienojumu pabeigšanas tarifi	42
36. tabula: SIA „Tivi” savienojumu pabeigšanas tarifi	42
37. tabula: SIA „TG Transit” savienojumu pabeigšanas tarifi	43
38. tabula: SIA „TELEGLOBAL” savienojumu pabeigšanas tarifi	43
39. tabula: SIA „SOTUS” savienojumu pabeigšanas tarifi	43
40. tabula: SIA „ESTERIA 79” savienojumu pabeigšanas tarifi	43
41. tabula: SIA „MWTv” savienojumu pabeigšanas tarifi	43
42. tabula: SIA „I0 1/2” savienojumu pabeigšanas tarifi.....	44
43. tabula: Tirgus 3 dalībniekiem piešķirtie ģeogrāfiskie numuri	45
44.tabula: SIA „Lattelecom” starpsavienojumu līgumi.....	57

1. Ievads

Lai veicinātu konkurenci elektronisko sakaru nozarē Elektronisko sakaru likums (turpmāk – ESL) saskaņā ar Eiropas Kopienų elektronisko sakaru nozares regulējumu deleģē Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai (turpmāk - Komisija) tiesības definēt konkrētos elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus (tirgu definēšana), veikt definēto tirgu analīzi konkurences novērtēšanai šajos tirgos, lai noteiktu elektronisko sakaru komersantus (turpmāk – komersants) ar būtisku ietekmi tirgū (būtiskas ietekmes noteikšana), kā arī piemērot, saglabāt, grozīt vai atcelt speciālas prasības (saistības) komersantiem, kuru ietekme konkrētajā tirgū atzīta par būtisku (saistību noteikšana).

1.1. Izmantotā terminoloģija, jēdzieni un definīcijas

Tirgus definēšana ir ekonomiska rakstura analīze, kurā izmanto Eiropas Kopienų administratīvo un Eiropas Kopienų Tiesas (turpmāk – ET) juridisko pieredzi.

Definējot konkrētos tirgus elektronisko sakaru nozarē, tiek analizētas komersantu veiktās darbības tirgū. ESL definē elektronisko sakaru komersantu kā komersantu, kas veic divu veidu darbības – nodrošina elektronisko sakaru tīklu vai sniedz elektronisko sakaru pakalpojumu (turpmāk – pakalpojums).

ESL definē minētās darbības šādā veidā:

- elektronisko sakaru tīkla nodrošināšana – elektronisko sakaru tīkla izveide, attīstīšana, ekspluatācija, kontrole un piekļuves nodrošināšana tam;
- elektronisko sakaru pakalpojums – pakalpojums, kuru parasti nodrošina par atlīdzību un kurš pilnīgi vai galvenokārt sastāv no signālu pārraidīšanas elektronisko sakaru tīklos.

Definējot konkrētos tirgus atbilstoši konkurences tiesībām, ir jāidentificē:

- visi tie pakalpojumi, kas veido identificējamu tirgus produktu (preču vai pakalpojumu tirgi);
- ģeogrāfiskā teritorija, kurā tiek sniegtas preces vai pakalpojumi (ģeogrāfiskie tirgi).

Definējot konkrētos tirgus atbilstoši ET praksei, ir jāidentificē tirgus funkcionālais līmenis:

- tirgi, kuros produkti tiek piedāvāti vairumtirdzniecībā (vairumtirdzniecības produktu tirgi);
- tirgi, kuros produkti tiek piedāvāti mazumtirdzniecībā (mazumtirdzniecības produktu tirgi).

Elektronisko sakaru nozarē tirgus sadalījums funkcionālā līmenī tiek izmantots tādēļ, ka regulējums, ko Komisija var piemērot vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības produktu tirgiem, atšķiras. Elektronisko sakaru nozarē vairumtirdzniecības pakalpojumu tirgū tiek sniegti pakalpojumi, ko viens komersants sniedz citiem komersantiem, un parasti tā ir daļa no elektronisko sakaru tīkla nodrošināšanas – pakalpojumi, kas tiek sniegti, nodrošinot piekļuvi un starpsavienojumu vai tālākpārdošanas veikšanai. Savukārt mazumtirdzniecības pakalpojumu tirgū tiek

sniegti pakalpojumi galalietotājiem. Atbilstoši ESL abonents ir fiziska vai juridiska persona, kas ir noslēgusi līgumu ar elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēju par konkrētu elektronisko sakaru pakalpojumu saņemšanu, bet galalietotājs ir elektronisko sakaru pakalpojumu lietotājs, kas šos pakalpojumus neizmanto elektronisko sakaru pakalpojumu nodrošināšanai citām personām.

Komisija, definējot konkrētos tirgus, izvērtē gan mazumtirdzniecības pakalpojumu tirgus, gan attiecīgos vairumtirdzniecības pakalpojumu tirgus. Komisija, veicot tirgu definēšanu un analīzi, var noteikt prioritāri analizējamus tirgus un/vai vairāku tirgu grupas (klasterus).

1.2. Elektronisko sakaru likums

Tirgus definēšanas un analīzes process pamatojas uz ESL:

- ESL 1. panta 7. punkts paredz, ka būtiska ietekme tirgū (turpmāk – BIT) ir tāds komersanta stāvoklis tirgū, kas līdzvērtīgs dominējošam stāvoklim.
- Ņemot vērā komersantu sniegto informāciju un elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus analīzes rezultātus, Komisija saskaņā ar ESL 31. panta otro daļu nosaka, vai konkrētajā tirgū ir efektīva konkurence. Ja tirgus analīzes rezultātā Komisija konstatē, ka tirgū nav efektīvas konkurences, tā pieņem lēmumu par analīzes rezultātā konstatētajām problēmām adekvātu un samērīgu speciālu prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu komersantiem Komisijas noteiktajā kārtībā. Saskaņā ar ESL 31. panta trešo daļu, ja Komisija konstatē, ka tirgū pastāv efektīva konkurence, tā nepiemēro vai atceļ speciālās prasības komersantiem ar būtisku ietekmi tirgū. Saskaņā ar ESL 31. panta ceturto daļu, ja Komisija konstatē, ka tirgū nepastāv efektīva konkurence, tā saskaņā ar ESL 29. pantu nosaka komersantus, kuriem šajā tirgū ir būtiska ietekme.
- ESL 29. panta pirmā daļa nosaka, ka Komisija pēc elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus definēšanas un tirgus analīzes var noteikt komersantus, kuriem ir būtiska ietekme konkrētā tirgū. Komisija savu lēmumu pārskata ik reizi, kad tiek veikta elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus definēšana un tirgus analīze.
- ESL 29.panta otrā daļa paredz, ka Komisija var atzīt, ka komersantam ir būtiska ietekme tirgū, ja tas individuāli vai kopā ar citiem komersantiem šajā tirgū atrodas tādā stāvoklī, kas ir līdzvērtīgs dominējošam stāvoklim, tas ir, ekonomiska spēka stāvoklī, kas tam līdz zināmam līmenim ļauj rīkoties neatkarīgi no citiem komersantiem, lietotājiem vai galalietotājiem.
- Izvērtējot, vai viens vai vairāki komersanti ir dominējošā stāvoklī tirgū, Komisija ievēro Eiropas Komisijas izstrādātas tirgus analīzes un būtiskas ietekmes tirgū novērtēšanas vadlīnijas.
- ESL 29. panta trešā daļa paredz, ka komersantam, kuram ir būtiska ietekme atsevišķā tirgū, var būt būtiska ietekme arī saistītā tirgū, ja saikne starp šiem diviem tirgiem ļauj ietekmi vienā tirgū paplašināt uz otru (saistīto) tirgu, tādējādi nostiprinot komersanta ietekmi tirgū.
- ESL 30. panta pirmā daļa paredz, ka Komisija, ievērojot elektronisko sakaru pakalpojumu ģeogrāfisko dalījumu un citus valstī esošus īpašus apstākļus, kā arī Eiropas Komisijas ieteikumu par konkrētajiem preču un pakalpojumu

tirgiem elektronisko sakaru nozarē, nosaka konkrētos elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus. ESL 30. panta otrā daļa paredz, ka, nosakot konkrētos elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus, Komisija konsultējas ar komersantiem Komisija noteiktajā konsultāciju kārtībā un, ja nepieciešams, ar Konkurences padomi.

- Saskaņā ar ESL 30. panta otro daļu, nosakot no Eiropas Komisijas ieteikumā minētajiem tirgiem atšķirīgus tirgus, Komisija pirms attiecīga lēmuma pieņemšanas konsultējas ar citu Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem un lēmuma projektu saskaņo ar Eiropas Komisiju. Ja Eiropas Komisija, izvērtējusi Komisijas lēmuma projektu par elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus definēšanu, norāda, ka tas radīs šķēršļus vienotam Eiropas Kopienas tirgum vai neatbilst Eiropas Kopienas tiesību aktiem, Komisija atliek lēmuma projekta pieņemšanu uz diviem mēnešiem, lai saņemtu Eiropas Komisijas viedokli. Ja Komisija saņem Eiropas Komisijas viedokli par lēmuma projektu, tas saskaņā ar šo viedokli lēmuma projektu groza, atsauc vai nepieņem.

1.3. Noteikumi

Lai veiktu nepieciešamos pasākumus tirgus definēšanai un tirgus analīzei, ESL paredz Komisijai tiesības izdot šādus noteikumus:

- Noteikumus par publisko konsultāciju kārtību ar tirgus dalībniekiem saskaņā ar ESL 8. panta pirmās daļas 11. punktu un 30. panta otro daļu;
- Noteikumus par tirgus analīzei nepieciešamās informācijas apjomu un iesniegšanas kārtību saskaņā ar ESL 31. panta pirmo daļu.

1.4. Noteikumi par tirgus analīzei nepieciešamās informācijas apjomu un iesniegšanas kārtību

Ņemot vērā ESL noteikto, ka Komisija nosaka tirgus analīzei nepieciešamās informācijas apjomu un iesniegšanas kārtību, Komisijas padome 2005. gada 31. augustā ar lēmumu Nr. 182 apstiprināja Noteikumus par tirgus analīzei nepieciešamās informācijas apjomu un iesniegšanas kārtību.

Komisija grozīja Noteikumus ar 2006. gada 26. jūlija lēmumu Nr. 196 un ar 2007. gada 16. maija lēmumu Nr. 140. 2008. gada jūnijā ar lēmumu Nr. 206 Komisijas padome apstiprināja jaunus Noteikumus par tirgus analīzei nepieciešamās informācijas apjomu un iesniegšanas kārtību (turpmāk – Noteikumi). Komisija grozīja atkal Noteikumus ar 2010. gadā 14. jūlijā lēmumu 1/11.

Noteikumi paredz, ka komersanti iesniedz Komisijai katru gadu līdz 1. augustam informāciju par esošā kalendārā gada 1. pusgadu un līdz 1. februārim informāciju par iepriekšējā kalendārā gada 2. pusgadu, pilnīgi un precīzi aizpildot Noteikumu 1. pielikumā noteikto veidlapu.

Komisija, izvērtējot informāciju, kuru komersanti ir iesnieguši saskaņā ar noteikumu 5. un 6. punktu, nosaka tos komersantus, kuru attiecīgā sniegtā elektronisko sakaru pakalpojuma kopējais īpatsvars ir ne vairāk kā 95% dilstošā secībā no attiecīgā elektronisko sakaru pakalpojuma sniegšanas kopējiem ieņēmumiem un/vai, kuri iesniedz Komisijai tiem nosūtītās 2. pielikuma veidlapas. Saskaņā ar noteikumu 7. punktu Komisija nosūta visiem komersantiem, kurus Komisija noteikusi par

komersantiem ar būtisku ietekmi tirgū, attiecīgajam konkrētajam tirgum atbilstošas 2.pielikuma veidlapas un saskaņā ar noteikumu 8.punktu Komisija nosūta 2.pielikuma veidlapas vismaz četriem tiem komersantiem, kuru katra īpatsvars no kopējiem ieņēmumiem no attiecīgo elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanas dilstošā secībā ir vislielākais.

1.5. Ieteikums

2007. gada 28. decembrī Eiropas Komisija publicēja jauno 2007.gada 17.decembra ieteikumu 2007/879/EK par konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK (turpmāk – Ieteikums).

Jaunajā Ieteikumā ir minēti 7 tirgi:

Mazumtirdzniecības līmenī:

1. piekļuves nodrošināšana publiskajam telefonu tīklam fiksētā vietā fiziskām personām un juridiskām personām.

Vairumtirdzniecības līmenī:

2. savienojumu uzsākšana publiskajā fiksētajā telefonu tīklā;
3. savienojumu pabeigšana fiksētā vietā individuālajā publiskajā telefonu tīklā;
4. vairumtirdzniecības piekļuve (fiziskai) tīkla infrastruktūrai (ieskaitot kopēju vai pilnībā atsaistīto piekļuvi) fiksētā vietā;
5. platjoslas piekļuve vairumtirdzniecībā;
6. nomāto līniju gala posmu vairumtirdzniecība;
7. balss savienojumu pabeigšana individuālos mobilajos tīklos.

Jaunais Ieteikums nosaka, ka gadījumā, kad konkrētais preču vai pakalpojumu tirgus nav iekļauts jaunajā Ieteikumā, valsts pārvaldes iestādēm jānodrošina, ka tiek ņemti vērā šādi trīs kumulatīvi kritēriji:

- a) augsti un ilglaicīgi šķēršļi ienākšanai tirgū; tie var būt strukturāli, juridiski vai regulatīvi;
- b) tirgus struktūra, kas nav vērsta uz efektīvu konkurenci attiecīgā laikposmā; piemērojot šo kritēriju, jāizpēta konkurences stāvoklis aiz ienākšanas šķēršļiem;
- c) piemērojot tikai konkurences tiesības vien, nevar pienācīgi labot attiecīgās tirgus nepilnības

2. Tirgus 3 analīzes pirmā kārtā

2.1. Tirgus analīzes pirmās kārtas gaita

Pamatojoties uz ESL un saskaņā ar Komisijas 2007.gada 30.maija lēmumu Nr.156 apstiprinātajiem Noteikumiem par konsultāciju kārtību ar tirgus dalībniekiem, Komisijas 2005.gada 31.augusta lēmumu Nr.182 apstiprinātajiem Noteikumiem par tirgus analīzei nepieciešamās informācijas apjomu un iesniegšanas kārtību (turpmāk – Noteikumi) un 2005. gada maijā publicēto Elektronisko sakaru tirgus analīzes koncepciju (turpmāk – koncepcija) Komisija definēja un analizēja 17 no 18 tirgiem, kuri ir minēti Eiropas Komisijas 2003. gada 11. februāra 2003/311/EK ieteikumā par

konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK:

Mazumtirdzniecības līmenī:

- Tirgus Nr. 1: piekļuves publiskajam telefonu tīklam fiksētā vietā nodrošināšanas fiziskām personām;
- Tirgus Nr. 2: piekļuves publiskajam telefonu tīklam fiksētā vietā nodrošināšana juridiskām personām;
- Tirgus Nr. 3: fiziskām personām publiski pieejami vietējo vai iekšzemes balss telefonijas pakalpojumu, kas nodrošināti fiksētā vietā;
- Tirgus Nr. 4: fiziskām personām publiski pieejami starptautisko balss telefonijas pakalpojumi, kas nodrošināti fiksētā vietā;
- Tirgus Nr. 5: juridiskām personām publiski pieejami vietējo vai iekšzemes balss telefonijas pakalpojumi, kas nodrošināti fiksētā vietā;
- Tirgus Nr. 6: juridiskām personām publiski pieejami starptautisko balss telefonijas pakalpojumi, kas nodrošināti fiksētā vietā;
- Tirgus Nr. 7: nomāto līniju minimālā kopa.

Vairumtirdzniecības līmenī:

- Tirgus Nr. 8: savienojumu uzsākšana publiskajā fiksētajā telefonu tīklā;
- Tirgus Nr. 9: savienojumu pabeigšana fiksētā vietā individuālajā publiskajā telefonu tīklā;
- Tirgus Nr. 10: tranzīta pakalpojumi publiskajā fiksētajā telefonu tīklā;
- Tirgus Nr. 11: atsaistīta piekļuve (t.sk. daļēja piekļuve) metāliskajām abonentlīnijām un to segmentiem, lai nodrošinātu platjoslas datu pārraides un balss pārraides pakalpojumus;
- Tirgus Nr. 12: platjoslas piekļuves vairumtirdzniecība;
- Tirgus Nr. 13: nomāto līniju gala posmu vairumtirdzniecība;
- Tirgus Nr. 14: nomāto līniju maģistrālo posmu vairumtirdzniecība;
- Tirgus Nr. 15: piekļuve un savienojumu uzsākšana publiskajos mobilajos telefonu tīklos;
- Tirgus Nr. 16: balss savienojumu pabeigšana individuālos mobilajos tīklos;
- Tirgus Nr. 18: apraides signālu pārraides pakalpojumi apraides satura nogādāšanai galalietotājiem.

Līdz ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2007.gada 27.jūnija regulas Nr.717/2007 par viesabonēšanu publiskajos mobilo telefonsakaru tīklos Kopienā un grozījumiem Direktīvā 2002/21/EK stāšanos spēkā 2007. gada 30. jūnijā, Komisijai zuda pienākums analizēt tirgu Nr. 17: nacionālais tirgus starptautiskajai viesabonēšanai publiskajos mobilajos tīklos.

Komisija uzsāka tirgus analīzes pirmo kārtu ar datu vākšanas procesu 2005. gada rudenī. Pēc pirmo trīs tirgu (tirgi Nr. 8 – 10) definēšanas un analīzes Komisija 2006. gada 31. martā paziņoja EK par rezultātiem un 2006. gada 28. aprīlī saņēma EK

atbildes vēstuli ar komentāriem. Ņemot vērā EK komentārus, Komisija 2006. gada 30. jūnijā lēma par komersantiem ar būtisku ietekmi tirgū un par piemērojamām saistībām un pienākumiem visos trīs tirgos.

Laika posmā līdz 2007.gada 5. oktobrim Komisija bija paziņojusi EK par visiem tirgiem elektronisko sakaru nozarē, izņemot tirgu Nr. 17 un pieņēmusi lēmumus par komersantiem ar būtisku ietekmi tirgū un par tiem piemērojamām saistībām, pienākumiem. Par vēl septiņiem elektronisko sakaru pakalpojumu tirgiem EK izteica savus komentārus, par pārējiem tirgiem komentāru nebija.

2.2. Tirgus 3 analīzes pirmās kārtas rezultāti

Komisija konstatēja, ka tirgū 3 (bijušais tirgus 9) nepastāv efektīva konkurence un ir vairāk kā viens komersants ar būtisku ietekmi tirgū, jo tirgū 3 jeb bijušā tirgū 9 katrs publiskais telefonu tīkls ir definējams kā atsevišķs konkrētais tirgus.

Pirmajā tirgus analīzes kārtā Komisija noteica 16 komersantus par komersantiem ar būtisku ietekmi tirgū Nr. 3 (bijušais tirgus 9):

- SIA „BALTKOM TV” (2006.gada 28. jūnija lēmums Nr.156 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „BALTKOM TV SIA” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „BALTKOM TV SIA” publiskajā telefonu tīklā tirgū”);
- SIA „CSC TELECOM” (2006.gada 28. jūnija lēmums Nr.157 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „CSC TELECOM” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „CSC TELECOM” publiskajā telefonu tīklā tirgū”);
- SIA „DATAGRUPA 777” (2006.gada 28. jūnija lēmums Nr.158 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „DATAGRUPA 777” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „DATAGRUPA 777” publiskajā telefonu tīklā tirgū”; pašreizējais nosaukums SIA „Datagrupa.lv”);
- SIA „FINORS TELEKOM” (2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.159 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „FINORS TELEKOM” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „FINORS TELEKOM” publiskajā telefonu tīklā tirgū”);
- SIA „LATTELENET” (2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.160 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „LATTELENET” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „LATTELENET” publiskajā telefonu tīklā tirgū” turpmāk lēmums Nr. 160);
- AS „Latvenergo” (2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.161 „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā akciju sabiedrības „Latvenergo” publiskajā telefonu tīklā tirgū”);
- VAS „Latvijas dzelzceļš” (2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.162 „Par valsts akciju sabiedrības „Latvijas dzelzceļš” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā valsts akciju sabiedrības „Latvijas dzelzceļš” publiskajā telefonu tīklā tirgū”);
- SIA „OPTRON” (2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.163 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „OPTRON” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „OPTRON” publiskajā telefonu tīklā tirgū”);

- SIA SIGIS (2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.164 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „SIGIS” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „SIGIS” publiskajā telefonu tīklā tirgū”);
- SIA „TELE2 TELECOM” (2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.165 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „TELE2 TELECOM” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „TELE2 TELECOM” publiskajā telefonu tīklā tirgū” – turpmāk lēmums Nr. 165);
- AS ”Telekom Baltija” (2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.166 „Par akciju sabiedrības „Telekom Baltija” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā akciju sabiedrības ”Telekom Baltija” publiskajā telefonu tīklā tirgū”);
- SIA „Telekomunikāciju grupa” (2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.167 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Telekomunikāciju grupa” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Telekomunikāciju grupa” publiskajā telefonu tīklā tirgū”);
- SIA „TELENETS” (2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.168 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „TELENETS” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „TELENETS” publiskajā telefonu tīklā tirgū”);
- SIA „UNISTARS” (2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.169 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „UNISTARS” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „UNISTARS” publiskajā telefonu tīklā tirgū”);
- SIA „Lattelecom” (2006.gada 30. jūnija lēmums Nr.172 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” publiskajā telefonu tīklā tirgū”);
- SIA „D-COM” (2006.gada 16.augusta lēmums Nr.207 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „D-COM” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „D-COM” publiskajā telefonu tīklā tirgū”);

2.3. Pirmajā tirgus analīzes kārtā piemērotās saistības

2.3.1. SIA „Lattelecom”

2006.gada 30. jūnija lēmumā Nr.172 Komisija nolēma:

1. Noteikt SIA „Lattelecom” saistību nodrošināt elektronisko sakaru komersantiem starpsavienojumu un piekļuvi elektronisko sakaru tīklam vai ar to saistītiem elementiem tā, lai elektronisko sakaru komersantiem būtu iespēja saņemt savienojumu pabeigšanas SIA „Lattelecom” tīklā pakalpojumus un vismaz šādus pakalpojumus:

1.1. elektronisko sakaru tīklu starpsavienojuma līnijas ierīkošana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;

1.2. elektronisko sakaru tīklu starpsavienojuma līnijas abonēšana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;

- 1.3. kopēja izvietošana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
 - 1.4. ieejas atvēršana vai slēgšana uz numuru vai numuru diapazonu savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
 - 1.5. signalizācija savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
 - 1.6. tehnisko iespēju novērtēšanu savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
 - 1.7. tehniskā ierīkošana, lai nodrošinātu savienojumu pabeigšanu SIA „Lattelecom” tīklā;
 - 1.8. savienojuma ierīkošana savienojumu pabeigšanai SIA „Lattelecom” tīklā.
2. Noteikt SIA „Lattelecom” caurredzamības saistību izstrādāt un publicēt starpsavienojumu pamatpiedāvājumu saskaņā ar Komisijas apstiprinātajiem noteikumiem par pamatpiedāvājuma izstrādes kārtību, iekļaujamo informāciju un publicēšanu.
3. Noteikt SIA „Lattelecom” caurredzamības saistību starpsavienojuma pamatpiedāvājumā iekļaut savienojumu pabeigšanu fiksētā vietā SIA „Lattelecom” publiskajā telefonu tīklā pakalpojumu un vismaz šādus pakalpojumus:
- 3.1. elektronisko sakaru tīklu starpsavienojuma līnijas ierīkošana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
 - 3.2. elektronisko sakaru tīklu starpsavienojuma līnijas abonēšana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
 - 3.3. kopēja izvietošana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
 - 3.4. ieejas atvēršana vai slēgšana uz numuru vai numuru diapazonu savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
 - 3.5. signalizācija savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
 - 3.6. tehnisko iespēju novērtēšanu savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
 - 3.7. tehniskā ierīkošana, lai nodrošinātu savienojumu pabeigšanu SIA „Lattelecom” tīklā;
 - 3.8. savienojuma ierīkošana savienojumu pabeigšanai SIA „Lattelecom” tīklā.
4. Noteikt SIA „Lattelecom” piekļuves saistību nodrošināt savienojumu pabeigšanas pakalpojumus katram elektronisko sakaru komersantam, kas to pieprasa, un piemērot līdzvērtīgus nosacījumus līdzvērtīgus apstākļos citiem elektronisko sakaru komersantiem, kuri nodrošina līdzvērtīgus elektronisko sakaru pakalpojumus. Noteikt SIA „Lattelecom” pienākumu sniegt citiem elektronisko sakaru komersantiem savienojumu pabeigšanas pakalpojumus un informāciju ar tiem pašiem nosacījumiem, ar kādiem SIA „Lattelecom” pats nodrošina elektronisko sakaru pakalpojumus un informāciju sev (self-service), saistītajiem komersantiem vai partneriem, un tādā pašā kvalitātē.
5. Noteikt SIA „Lattelecom” tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistību aprēķināt pakalpojumu sniegšanas izmaksas un iesniegt ziņojumu par izmaksu aprēķināšanu un attiecināšanu saskaņā ar Komisijas apstiprināto elektronisko sakaru pakalpojumu izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas metodiku savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem un ar to saistītiem pakalpojumiem, ieņēmumi no kuru sniegšanas aprēķinot tos par katru pakalpojumu atsevišķi iepriekšējā pārskata gadā pārsniedza divpadsmit tūkstošus latu.

6. Noteikt SIA „Lattelecom” tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistību iesniegt Komisijai pēc Komisijas pieprasījuma pakalpojumu tarifu un izmaksu pamatojumu.

8. Noteikt SIA „Lattelecom” tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistību tuvināt savienojuma pabeigšanas un ar to saistīto pakalpojumu tarifus pakalpojumu sniegšanas izmaksām.

9. Noteikt SIA „Lattelecom” tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistību starpsavienojumu jomā veikt atsevišķu darbības uzskaiti saskaņā ar Komisijas apstiprināto elektronisko sakaru pakalpojumu izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas metodiku.

2.3.2. Citi komersanti

2006.gada 28. jūnija lēmumos Nr.156 - 169 un 2006.gada 16.augusta lēmumā Nr.207 Komisija nolēma:

1. Noteikt komersantam ar būtisku ietekmi tirgū saistību publiskot spēkā esošos tarifus par šādiem starpsavienojuma pakalpojumiem:

1.1. savienojuma ierīkošana to pabeigšanai komersanta ar būtisko ietekmi tirgū publiskajā fiksētajā telefonu tīklā;

1.2. par savienojuma minūtes pabeigšanu.

2. Noteikt komersantam ar būtisko ietekmi tirgū saistību publiskot tarifus vismaz desmit dienas pirms to stāšanās spēkā šādiem starpsavienojuma pakalpojumiem:

2.1. savienojuma ierīkošana to pabeigšanai komersanta ar būtisko ietekmi tirgū publiskajā fiksētajā telefonu tīklā;

2.2. par savienojuma minūtes pabeigšanu.

3. Uzdot komersantam ar būtisko ietekmi tirgū ar lēmuma stāšanos spēkā iesniegt Komisijai lēmumu 2.punktā noteiktos tarifus.

4. Uzdot komersantam ar būtisko ietekmi tirgū iesniegt Komisijai lēmuma 3.punktā noteiktos tarifus vismaz desmit dienas pirms to stāšanās spēkā.

3. Tirgus 3 analīzes otrā kārtā

3.1. Tirgus 3 analīzes otrās kārtas gaita

Pamatojoties uz ESL un saskaņā ar Komisijas 2007.gada 30.maija lēmumu Nr.156 apstiprinātajiem Noteikumiem par konsultāciju kārtību ar tirgus dalībniekiem, Komisijas grozītajiem Noteikumiem par tirgus analīzei nepieciešamās informācijas apjomu un iesniegšanas kārtību (ar 2006.gada 26.jūlija lēmumu Nr.196 un ar 2007.gada 16.maija lēmumu Nr. 140. 2008. gada jūnijā ar lēmumu Nr. 206), Komisija definēja un analizēja visus 7 tirgus, kuri ir minēti Ieteikumā.

3.2. Tirgus 3 analīzes otrās kārtas rezultāti

Tirgus analīzes otrajā kārtā Komisija konstatēja, ka tirgū 3 joprojām nepastāv efektīva konkurence un ir vairāk kā viens komersants ar būtisku ietekmi tirgū, jo tirgū 3 katrs publiskais telefonu tīkls ir definējams kā atsevišķs konkrētais tirgus.

Pirmajā tirgus analīzes kārtā Komisija noteica 18 komersantus par komersantiem ar būtisku ietekmi tirgū Nr. 3:

1. SIA „BALTKOM TV SIA”
Vecpilsētas iela 19,
Rīga, LV-1050
2. SIA „CSC TELECOM”
Cēsu iela 31
Rīga LV-1012
3. SIA „D-COM”
Brīvības gatve 214M-2A
Rīga, LV-1039
4. SIA „Datagrupa.lv”
Katlakalna iela 1
Rīga, LV-1073
5. SIA „FINORS TELEKOM”
Dzeņu iela 14-62
Rīga, LV-1021
6. SIA „Lattelecom”
Dzirnavu iela 105,
Rīgā, LV-1011
7. Valsts AS „Latvijas dzelzceļš”
Gogoļa iela 3
Rīga, LV-1547
8. AS „Latvenergo”
Pulkveža Brieža iela 12
Rīga, LV-1230

9. SIA „OPTRON”
Augusta Deglava iela 73
Rīga, LV-1082
10. SIA „SIGIS”
Akadēmijas laukums 1, ofiss 1008
Rīga, LV-1050
11. AS „Telekom Baltija”
Biķernieku iela 18
Rīga, LV-1039
12. SIA „TELEKOMUNIKĀCIJU GRUPA”
Akadēmijas laukums 1
Rīga, LV-1050
13. SIA „TELENETS”
Akadēmijas laukums 1
Rīga, LV-1050
14. SIA „UNISTARS”
Brīvības iela 97
Rīga, LV-1001
15. SIA „AUGSTCELTNE”
Republikas laukums 2
Rīga, LV-1010
16. SIA „DIRECT”
Katoļu iela 47, 1.stāvs
Rīga, LV-1003
17. SIA „TELENET”
Eksporta iela 10-70
Rīga, LV-1045
18. SIA „INTERNETA PASAULE”
Brīvības gatve 214m-2,
Rīga, LV-1039

Ņemot vērā tirgus analīzes otrās kārtas rezultātus, Komisija

- neuzskatīja, ka bija nepieciešams grozīt vai atcelt SIA „Lattelecom” ar lēmumu Nr. Nr.172 noteiktās saistības, pienākumus vai noteikt jaunas saistības, pienākumus;
- neredzēja nepieciešamību grozīt vai atcelt citiem komersantiem ar BIT (izņemot SIA „TELE 2 TELECOM un SIA „LATTELENET”) noteiktās saistības vai noteikt jaunas saistības;
- uzskatīja, ka bija nepieciešams atcelt SIA „Tele2 Telecom” ar lēmumu Nr. 165 noteiktās saistības.

- uzskatīja, ka bija nepieciešams atcelt SIA „LATTELENET” ar lēmumu Nr. 160 noteiktās saistības, tā kā SIA „LATTELENET” reorganizējot tika pievienots SIA „BALTKOM TV SIA”,
- uzskatīja, ka nepieciešams noteikt tikai caurredzamības saistības vēl četriem jauniem komersantiem ar būtisku ietekmi tirgū:
 1. SIA „AUGSTCELTNE”
Republikas laukums 2
Rīga, LV-1010
 2. SIA „DIRECT”
Katoļu iela 47, 1.stāvs
Rīga, LV-1003
 3. SIA „TELENET”
Eksporta iela 10-39
Rīga, LV-1045
 4. SIA „INTERNETA PASAULE”
Brīvības gatve 214m,
Rīga, LV-1039

Otrajā tirgus analīzes kārtā Komisija noteica vēl 4 komersantus par komersantiem ar būtisku ietekmi tirgū Nr. 3:

- SIA „AUGSTCELTNE” (2009.gada 20.maija lēmums Nr.151 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „AUGSTCELTNE” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „AUGSTCELTNE” publiskajā telefonu tīklā tirgū”);
- SIA „DIRECT” (2009.gada 20.maija lēmums Nr.152 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „DIRECT” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „DIRECT” publiskajā telefonu tīklā tirgū”);
- SIA „TELENET” (2009.gada 20.maija lēmums Nr.152 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „TELENET” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „TELENET” publiskajā telefonu tīklā tirgū”);
- SIA „INTERNETA PASAULE” (2009.gada 20.maija lēmums Nr.154 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „INTERNETA PASAULE” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „INTERNETA PASAULE” publiskajā telefonu tīklā tirgū”);

Ar 2009.gada 20.maija lēmumu Nr.155 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Tele2 Telecom” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Tele2 Telecom” publiskajā telefonu tīklā tirgū” tika atcelts 2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.165.

4. Konkrētais tirgus

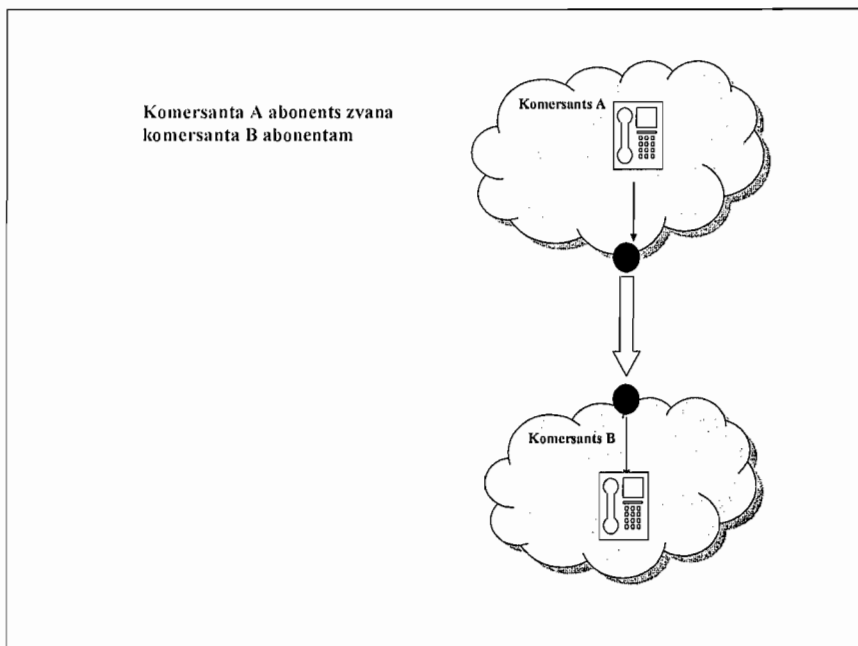
4.1. Rekomendācijā minētais tirgus

Ziņojums sagatavots par šādu Rekomendācijā minēto tirgu: savienojumu pabeigšana fiksētā vietā individuālajā publiskajā telefonu tīklā (turpmāk - tirgus 3).

4.2. Attiecīgie pakalpojumi

- Tirgus 3:
Savienojumu pabeigšana fiksētā vietā individuālajā publiskajā telefonu tīklā (skat. 1. attēlu): Savienojumu pabeigšanas pakalpojums ir komersanta sniegts vairumtirdzniecības pakalpojums, kas nodrošina ienākošās noslodzes maršrutēšanu uz pieslēguma punktiem komersanta elektronisko sakaru tīklā, no pēdējas komutatīvas iekārtas pirms pieslēguma punkta, kuru var izmantot starpsavienojumam, līdz pieslēguma punktam. Pakalpojuma lietotāji ir citi komersanti, kuriem pieder publiskie telefona tīkli.

1. attēls: Savienojumu pabeigšana

5. Tirgus definēšana

5.1. Apskatāmā pakalpojuma novērtējums

Lai definētu un nodalītu konkrētos starpsavienojumu tirgus jāapskata, šādi jautājumi:

5.1.1. Vai savienojumu uzsākšanas pakalpojumi un savienojumu pabeigšanas pakalpojumi veido vienotu tirgu?

Komisija uzskata, ka neveido. Pieprasījumu pēc savienojumu uzsākšanas pakalpojumiem *per se* nevar apmierināt ar savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem, jo tie ir heterogēni pakalpojumi.

Pastāvot nosacījumam, ka par savienojumu maksā izsaucošā puse, lai izvairītos no savienojumu uzsākšanas pakalpojumu pirkšanas no cita komersanta, komersantam būtu nepieciešams veidot (dublēt) piekļuves, kuras ir nodrošinātas cita komersanta elektronisko sakaru tīklā. Tikai tādā gadījumā savienojumu pabeigšanas pakalpojums (pieejamība caur visiem galalietotājiem vienā tīklā) varētu aizvietot savienojumu uzsākšanas pakalpojumus un tādā gadījumā tā kļūtu ekonomiski nepamatota.

5.1.2. Vai savienojumu pabeigšanas pakalpojumi visos fiksētajos tīklos komersantiem veido vienotu tirgu?

Pieprasījuma puses aizvietojamības novērtējums: komersants, kas pieprasa savienojumu pabeigšanas pakalpojumus vienā noteiktā tīklā, negūtu papildu labumu izmantojot savienojumu pabeigšanas pakalpojumus citā tīklā. Tālab situācija savienojumu pabeigšanas tirgos pilnīgi atšķiras no situācijas savienojumu uzsākšanas tirgos.

Komersantam, kas piedāvā tikai operatora izvēles pakalpojumus un kam nav savu abonentlīniju, iespējams, pamatojoties uz ekonomisku apsvērumu analīzi, noteikt no kuriem komersantu tīkliem tam nepieciešams iegādāties savienojumu uzsākšanas pakalpojumus. Ja komersantam ir pietiekami daudz savu lietotāju, tad operatora izvēles pakalpojuma nodrošināšana nav būtiska. SIA „Lattelecom” joprojām ir apmēram ■■■ tūkst. lietotāju. Tikai starpsavienojums ar SIA „Lattelecom”, komersantam nodrošinās pieeju pietiekami lielam potenciālo lietotāju skaitam, lai sasniegtu nepieciešamo lietotāju kritisko masu. Starpsavienojums ar citiem operatoriem ekonomisku iemeslu dēļ var nebūt nepieciešams. Savienojumu pabeigšanas pakalpojumu tirgos situācija ir citāda, jo lietotāji vēlas veikt izsaukumus citiem lietotājiem, arī citos elektronisko sakaru tīklos. Ja kāds no komersantu tīkliem nav sasniedzams, komersantam draud ne tikai lietotāju aizplūšana, bet arī reputācijas jautājumu skaidrošana. Lietotāji var vienkārši izmantot citu izvēlēto komersantu vai nepieprasīt operatora iepriekšējās izvēles pakalpojumu no operatoriem, kuri nevar nodrošināt lietotājiem iespēju sazvanīt visus tam nepieciešamos tīklus. Šis arguments piemērojams arī komersantiem, kas piedāvā savas abonentlīnijas. Maz ticams, ka normālos apstākļos lietotājs slēgs līgumu par pakalpojumu izmantošanu ar komersantu, no kura tīkla lietotājam nav iespēju veikt izsaukumus uz citiem tīkliem.

Piedāvājuma puses aizvietošanas novērtējums:

Katrs individuālais publiskais fiksētais telefonu tīkls veido atsevišķu tirgu, jo nav iespējama situācija, ka citi komersanti ar sev pieejamām jaudām un tīkliem varētu aizvietot savienojumu pabeigšanas pakalpojumus cita komersanta tīklā.

Līdz ar to, savienojumu pabeigšanas pakalpojumi visos komersantu fiksētajos tīklos neveido vienotu tirgu.

5.1.3. Vai savienojumu pabeigšanas pakalpojumi un tranzītu pakalpojumi veido vienoto tirgu?

Teorētiski, vismaz daļēji tranzīta pakalpojumus varētu aizstāt ar savienojuma pabeigšanas pakalpojumiem. Maršrutēšanu uz augstākiem tīkla līmeņiem, starp divām mezgla centrālēm vai vietējo un mezgla centrāli, arī varētu nodrošināt caur citiem komersantiem. Lai gan, pēdējo pabeigšanas daļu, pēdējo jūdži, līdz lietotāja pieslēguma punktam var nodrošināt tikai komersants, kas kontrolē pieslēgumu punktu un sekojoši, piedāvā savienojumu pabeigšanas pakalpojumus.

Pieprasījuma puses aizvietojamības novērtējums:

Gadījumos, kad piepildās trīs šādi nosacījumi pieprasījuma pusē vismaz daļēji tranzīta pakalpojumi varētu aizvietot savienojumu pabeigšanas pakalpojumus:

- Uz tīklu elementiem pamatota tarifu struktūra:
šajā gadījumā komersantam principā pastāv iespēja, mēģināt aizvietot vismaz savienojumu pabeigšanas pakalpojuma daļu - maršrutēšanu augstākā tīkla līmenī (vietējā, „mezgla” vai „dubultā mezgla” līmenī), ar cita komersanta tranzīta pakalpojumiem.
SIA „Lattelecom” piedāvājuma struktūra nav pamatota uz tīkla elementiem. SIA „Lattelecom” piedāvā savienojumu pabeigšanas pakalpojumus pēc tarifa strukturējot tos šādi:
 1. uz numuriem, kuru pieslēguma punkti ir Rīgā, Rīgas rajonā, Jūrmalā;
 2. uz numuriem, kuru pieslēguma punkti ir citās pilsētās un rajonos.Šajā gadījumā komersants *ex ante* nevar analizēt, vai iespējams ar tranzīta pakalpojumu aizvietot uzsākšanas pakalpojuma daļu, jo nav skaidrs, vai piemēram izsaukums uz Jūrmalu ir pēc tīkla elementiem vietējā starpsavienojumu vai „mezgla līmenī”.
- Starpsavienojumā ieinteresētās vai iesaistītās puses piedāvā tādu starpsavienojumu punktu daudzumu, lai tranzīta operators varētu piedāvāt savus pakalpojumus. To komersants varētu veikt tikai gadījumā, ja tas piedāvātu vairāk starpsavienojuma punktu nekā komersants, kas meklē iespēju aizvietot savienojumu pabeigšanas pakalpojumus. Tad tranzīta operatoram rastos iespēja maršrutēt komersanta noslodzi starp starpsavienojuma punktu, kurā komersanta elektronisko sakaru tīkla elements ir pieslēgts un starpsavienojuma punktu, kurā komersants nav vai vēl nav pieslēgts.
Ņemot vērā elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus struktūru iepriekš minēto izmantojot esošo tīkla infrastruktūru būtu iespējams realizēt tikai SIA „Lattelecom”. SIA „Lattelecom” piedāvā divus starpsavienojumu punktus. Pat gadījumā, ja komersantam ir starpsavienojums visos iespējamajos starpsavienojuma punktos, komersantam *per se* nav iespēja izmantot cita komersanta tranzītu pakalpojumu. Izņemot četrus komersantus, visi starpsavienojumu izmantojošie komersanti izmanto visus piedāvātos starpsavienojuma punktus.
- Aizvietošana nedrīkst izraisīt ne lielas, ne neatgūstamas izmaksas
Aizvietošana nedrīkst radīt komersantam pārāk lielas un neatgūstamas izmaksas. Lai aizvietošana varētu veiksmīgi notikt nepieciešams, ka komersants noslēdz starpsavienojumu līgumu ar tranzītu nodrošinošo operatoru un izveido (vismaz vienu) starpsavienojumu punktu. Minētā darbība var radīt lielas izmaksas:

- administratīvas izmaksas: izlietotā laika alternatīvās izmaksas sarunas laikā;
- starpsavienojuma izmaksas: savienojumu līnijas;
- starpsavienojuma tehnisko iespēju novērtēšana un pārbaude;
- abonēšanas maksa savienojuma līnijām un, ja nepieciešams – nomātām līnijām.

Papildus jāņem vērā, ka starpsavienojuma izveidošanai jābūt jāņem vērā ar vismaz sešu mēnešu laika periodu. Komersantam radušās izmaksas jāsedz no starpības starp savienojumu pabeigšanas tarifiem un tranzītu tarifiem. Lai to varētu nodrošināt, nepieciešams, ka izveidojas noslodzes apjoma kritiskā masa, ko objektīvu iemeslu dēļ spēj tikai lielie tirgus dalībnieki. Mazie tirgus dalībnieki nespēj nodrošināt pietiekamu noslodzes apjomu, lai ekonomiski pamatotu aizvietošanas izmantošanu.

Gadījumā, ja komersants izvēlētos aizvietot savienojumu uzsākšanas pakalpojumus ar tranzītu pakalpojumiem, tas nevar neierobežoti mainīt savu lēmumu, jo tādējādi rastos neatgūstamās izmaksas, šajā gadījumā - starpsavienojuma izmaksas, ja esošās investīcijas vēl nav amortizētas.

Apskatāmo tirgus gadījumā iepriekš minētie trīs nosacījumi nav piepildījušies, tādēļ, Komisija konstatē, ka pieprasījuma puses aizvietojamība neeksistē.

Piedāvājuma puses aizvietošanas novērtējums:

Gadījumā, ja pastāv uz tīklu elementiem pamatota tarifu struktūra, citiem komersantiem ir iespēja, piedāvāt maršrutēšanu augstākā tīkla līmenī („mezgla” vai „dubultā mezgla” līmenī), bet savienojumu uzsākšanas pakalpojumu vietējā līmenī konkrētā komersanta tīklā komersants nevar piedāvāt.

Ievērojot iepriekš minēto, Komisija konstatē, ka savienojumu pabeigšanas pakalpojumi un tranzīta pakalpojumi nav savstarpēji aizvietojami, tāpēc tie veido atsevišķus pakalpojumu tirgus.

5.1.4. Vai savienojumu pabeigšanas pakalpojumi uz platjoslas piekļuvēm ar nodošanu pamatojoties uz publisko komutējamo telefonu tīklu ir iekļauti tirgū?

Latvijā jau ir komersanti, kas nodrošina balss telefonijas pakalpojumus izmantojot platjoslas piekļuvi, piemēram kabeļtelevīzijas tīklā. Tāpēc iespējams secināt, ka vismaz neliela daļa no pabeigšanas pakalpojumiem ir savienojumi, kuri pabeigti platjoslas piekļuvēs. Tie savienojumi principā tiek nodrošināti izmantojot publisko komutējamo telefonu tīklu, bet tāds pakalpojuma nodrošināšanas veids var arī nebūt nepieciešams. Vai šādi nodrošināti savienojumu pabeigšanas pakalpojumi ir jāiekļauj tirgū 3?

Tehniskā ziņā savienojumu pabeigšanas pakalpojumi platjoslas piekļuvēs atšķiras no „parastiem” savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem, jo šaurjoslas piekļuves nodrošina savienojumu maršrutēšanas tehnisko realizāciju tikai pabeidzošā operatora tīklā. Ņemot vērā tirgus analīzes nosacījumu, ka tirgi analizējami tehnoloģiski neitrāli, nav atšķirības, izmantojot kādu tehnoloģiju savienojumu pabeigšanas pakalpojums tiek īstenots, ja no pieprasījuma puses pakalpojumi ir aizvietojami.

Pieprasījuma puses aizvietojamības novērtējums:

No pieprasījuma puses, jeb no operatora, kas nodod savienojumu, abi pakalpojumi neatšķiras. Pieprasījuma puse nezin, izmantojot kādu tehnoloģiju (platjoslas vai šaurjoslas) piekļuve, kurā savienojums tiek pabeigts, ir nodrošināta. Arī pēc ģeogrāfiskā numura pieprasījuma puse to nevar identificēt.

Pieprasījuma pusei abi iepriekš minētie risinājumi savienojumu pabeigšanai sasniedz mērķi - pabeigt savā tīklā uzsākto savienojumu piekļuvē, kas saistīta ar sastādīto numuru.

Komisija līdz ar to konstatē pieprasījuma puses aizvietojamību.

Piedāvājuma puses aizvietojamības novērtējums:

Pašlaik neviens komersants, piedāvājot savienojumu pabeigšanas pakalpojumus nenodala platjoslas un šaurjoslas savienojumu pabeigšanas pakalpojumus. Tāpēc Komisija konstatē, ka abi pabeigšanas pakalpojumi ir homogēni un savstarpēji aizvietojami.

Ņemot vērā aizvietojamības analīzes rezultātus Komisija konstatē, ka savienojumu pabeigšanas pakalpojumi platjoslas piekļuvēs ir iekļauti 3. tirgū.

5.2. Ģeogrāfiskā mēroga novērtējums

Ņemot vērā tirgus definīciju, ģeogrāfiskais mērogs (teritorija) ir komersanta individuālais publiskais fiksētais telefonu tīkls.

5.3. Tirgus definēšanas rezultāti

Atbilstoši iepriekš minētajam, Komisija konstatē ka nosakāms savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā tirgus individuālā publiskajā telefonu tīklā.

6. Tirgus Analīze

6.1. Tirgus dalījums

Pēc 3.tirgus definīcijas var secināt, ka šie ir monopoltirgi, tāpēc tirgus daļas ir 100% katrā individuālajā tirgū. Saskaņā ar to, var jau noteikt, ka visiem komersantiem, kas piedāvā savienojumu pabeigšanas pakalpojumus ir būtiska ietekme tirgū, sava tīkla ģeogrāfiskā mēroga ietvaros.

Tomēr, Komisija analizēja arī citus kritērijus.

6.2. Šķēršļi ienākšanai tirgū vai ekspansijai

Savienojumu pabeigšanas pakalpojumu tirgos barjeras ienākšanai tirgū, kas saistītas ar tirgus definīciju ir nesamērīgi augstas. Konkurentu ienākšanai savienojuma pabeigšanas pakalpojuma tirgū ar saviem savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem nav nepieciešamā efekta un konsekvences pret pastāvošo (monopola) savienojumu pabeigšanas tirgus struktūru. Konkurenta savienojumu pabeigšanas pakalpojumi veido atsevišķu (monopola) savienojumu pabeigšanas pakalpojumu tirgu.

6.3. Komersanta lielums (īpatsvars tirgū)

Pēc tirgus definīcijas savienojumu pabeigšanas tirgi ir monopoltirgi. Komersanta lieluma nozīme konkurences situācijas novērtēšanai ir ļoti ierobežota un saistīta ar nepietiekamu kompensējošo pirktspēju. Tāpēc arī nav nepieciešams analizēt citus kritērijus konkurences apstākļu novērtēšanai, kas raksturo samēru starp komersantiem ar būtisku ietekmi tirgū un konkurentiem konkrētajā tirgū.

6.4. Nepietiekama kompensējošā pirktspēja vai tās trūkums

Lai analizētu kompensējošo pirktspēju ir nepieciešams izšķirt divus gadījumus:

- kompensējošā pirktspēja galalietotāju līmenī (netiešā kompensējošā pirktspēja)
- kompensējošā pirktspēja vairumtirdzniecības līmenī.

Kompensējošā pirktspēja galalietotāju līmenī pastāv, ja galalietotājam ir iespēja iespaidot savu pakalpojumu sniedzēju (operatoru) mainot to uz citu operatoru gadījumā, ja sava operatora (operators A) savienojumu pabeigšanas tarifi ir tik augsti, ka:

- citi operatori neslēdz starpsavienojumu līgumus (tāpēc cita operatora klienti nevar zvanīt operatora A galalietotājiem);
- cita operatora klientiem augstu savienojumu pabeigšanas tarifu dēļ jāmaksā tik augstas cenas, ka tie vai nezvana, vai sūdzas operatora A galalietotājiem.

Galalietotājam iespēja iespaidot savu pakalpojumu sniedzēju rodas tikai tad,

- kad izmaksas, kas saistītas ar operatora maiņu, nav pārāk lielas un ir mazākas nekā potenciālie labumi;
- galalietotāja īpatsvars, salīdzinot ar komersanta kopējiem ieņēmumiem, ir pietiekami liels.

Otrais variants varētu papildīties pakalpojumu sniedzēju mainot tikai lieliem komersantiem vai valsts iestādēm, vai lielai mazāku lietotāju grupai.

Komisija konstatē, ka otrs kritērijs ir izpildāms katrā individuālajā savienojumu pabeigšanas tirgū.

Visnozīmīgākās izmaksas, kas saistītas ar operatora maiņu, ir atkarīgas no tā, vai darbojas numura saglabāšanas pakalpojums. Pretējā gadījumā izmaksas ir pārāk lielas. Ja, mainot operatoru galalietotājs nevar saglabāt savu numuru, tad tas ne tikai nevar izvairīties no izdevumiem, kas saistīti ar jaunu numuru publicēšanu (jaunas vizītkartes, jauni reklāmas materiāli u.c.), bet var arī zaudēt klientus.

Privātajiem lietotājiem rodas nemateriālās izmaksas vēl vismaz šādos veidos:

- neērtības izbeidzot līgumu ar līdzšinējo operatoru;
- zaudēts laiks, meklējot jaunu operatoru un noslēdzot ar to jaunu līgumu.

Ņemot vērā, ka galalietotājs kā izsaukumu saņēmējs (B-puse) tiek tikai netieši ietekmēts ar komersanta rīcību, pašreiz izmaksas, kas saistītas ar pakalpojuma sniedzēja maiņu, ir lielākas nekā potenciālie ieguvumi savienojumu pabeigšanas jomā.

Pirmais kritērijs vēl nav izpildīts nevienā individuālā savienojumu pabeigšanas tirgū, jo galalietotājs nevar iespaidot savu pakalpojumu sniedzēju to mainot.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija konstatē, ka katrā individuālā savienojumu pabeigšanas tirgū pietrūkst kompensējošās pirktspējas galalietotāju līmenī.

Kompensējošā pirktspēja vairumtirdzniecības līmenī

Ņemot vērā, ka Komisijai saskaņā ar ESL 36.panta pirmo daļu ir tiesības, lai nodrošinātu, ka viena publiskā elektronisko sakaru tīkla galalietotāji var sazināties ar cita publiskā elektronisko sakaru tīkla galalietotājiem, godīgi, samērīgi un ar vienlīdzīgu attieksmi noteikt komersantiem, kuri nodrošina galalietotājiem nepieciešamo piekļuvi, saistības piekļuves un starpsavienojumu jomā, komersanta kompensējošā pirktspēja ir būtiski ierobežota.

Lai analizētu faktisko kompensējošo pirktspēju vairumtirdzniecības līmenī jāizšķir divi gadījumi:

- operators, kas piedāvā arī piekļuvi (turpmāk - piekļuves tīkla operators). Saskaņā ar ESL 36.panta pirmo daļu „lai nodrošinātu, ka viena publiskā elektronisko sakaru tīkla galalietotāji var sazināties ar cita publiskā elektronisko sakaru tīkla galalietotājiem, Komisijai ir tiesības godīgi, samērīgi un ar vienlīdzīgu attieksmi noteikt elektronisko sakaru komersantiem, kuri nodrošina galalietotājiem nepieciešamo piekļuvi, saistības piekļuves un starpsavienojumu jomā”. Tomēr komersantam nav iespējas izmantot kompensējošo pirktspēju.
- operators, kas nepiedāvā piekļuvi, bet operatora izvēles pakalpojumus (turpmāk – savienojumu tīkla operators). Savienojumu tīkla operatoram nav kompensējošā pirktspēja. Tam ir vienpusēja interese noslēgt starpsavienojumu līgumu, jo to interesē piedāvāt saviem lietotājiem pieeju visiem vai vismaz cik daudziem iespējams tīkliem. Potenciālajam starpsavienojumu partnerim, kas piedāvā savienojumu pabeigšanas pakalpojumus nav papildvērtības. Savi lietotāji var saņemt sarunas no tīkliem pilnīgi neatkarīgi no savienojumu tīkla operatora, kas pieprasa starpsavienojumu no cita savienojumu tīkla operatora vai no piekļuves tīkla operatora, izmantojot tiešo starpsavienojumu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija konstatē, ka katrā individuālā savienojumu pabeigšanas tirgū pietrūkst kompensējošās pirktspējas vairumtirdzniecības līmenī.

6.5. Potenciālas konkurences trūkums

Ņemot vērā tirgus definīciju, savienojumu pabeigšanas tirgos nepastāv potenciāla konkurence. Konkurentu ienākšana tirgū ar saviem savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem nav efektīva un konsekventa uz pastāvošās (monopola) savienojumu pabeigšanas pakalpojumu tirgus struktūras fona. Esošā tirgus struktūra izveidojusies balstoties uz Eiropas Savienībā pastāvošo savienojumu pabeigšanas apmaksas principu starpoperatoru norēķinos – maksā savienojuma iniciators (*calling party pays*). Nemainot šo principu, konkurentu savienojumu pabeigšanas pakalpojumi veido atsevišķu (monopola) savienojumu pabeigšanas tirgu.

6.6. Rezultāti

Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija konstatē, ka savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā komersantu publiskajos telefonu tīklos tirgū nepastāv efektīva konkurence.

7. Komersanti ar būtisku ietekmi tirgū

7.1. Situācija tirgū

Pavisam 19 komersanti 2009. gadā guva ieņēmumus piedāvājot savienojumu pabeigšanas pakalpojumus fiksētajos elektronisko sakaru tīklos.

- SIA Lattelecom
- AS Telekom Baltija
- SIA CSC TELECOM
- AS LATVENERGO
- Valsts AS Latvijas Dzelzceļš
- SIA AUGSTCELTNE
- SIA Datagrupa.lv
- SIA UNISTARS
- SIA D-COM
- SIA OPTRON
- SIA BALTKOM TV SIA
- SIA SIGIS
- SIA TELENET
- SIA Interneta pasaule
- SIA Telia Latvia
- SIA IZZI
- SIA Tivi
- SIA Telegrupa Baltijā
- SIA Master Telecom

1.tabula: Ieņēmumi un noslodze 2008.gadā

2008	Ieņēmumi	Noslodze	Ieņēmumi	Noslodze
Komersants	LVL	%	mmmm	%
Lattelecom				
CSC TELECOM				
Latvijas Dzelsceļš				
LATVENERGO				
Telekom Baltija				
BALTKOM TV SIA				
OPTRON				
Datagrupa.lv				
Izzi				
Tivi				
UNISTARS				
SIGIS				
TELENET				
D-Com				
Interneta pasaule				
Augstceltne				
Telia Latvia				
Summa				

2.tabula: Ieņēmumi un noslodze 2009.gadā

2009	Ieņēmumi	Noslodze	Ieņēmumi	Noslodze
Komersants	LVL	%	mmmm	%
Lattelecom				
CSC TELECOM				
Latvijas Dzelsceļš				
LATVENERGO				
Telekom Baltija				
BALTKOM TV SIA				
OPTRON				
Datagrupa.lv				
Izzi				
Tivi				
Telegrupa Baltija				
Master Telecom				
UNISTARS				
SIGIS				
TELENET				
D-Com				
Interneta pasaule				
Augstceltne				
Telia Latvia				
Summa				

11 komersantu ieņēmumi 2009.gadā pārsniedza LVL 10 (desmit) tūkstošus. Vislielākais savienojumu pabeigšanas pakalpojumu fiksētajos elektronisko sakaru

tīklos sniedzējs ir SIA „Lattelecom”, kura tirgus daļa balstoties uz kopējiem ieņēmumiem ir █████ % (pēc ieņēmumiem) vai █████ % (pēc minūtēm).

Tam blakus ir virkne komersantu, kuriem ir visi nepieciešamie elementi, lai uzreiz vai īsā laikā sāktu nodrošināt citiem komersantiem savienojumu pabeigšanas pakalpojumus fiksētajos elektronisko sakaru tīklos:

- a. Starpsavienojuma līgums ar vismaz vienu citu komersantu par savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem fiksētajos elektronisko sakaru tīklos. Komisija uzskata, ka komersantam, kas noslēdza šādu līgumu, kurā ir iekļauta informācija par komersanta tīkla tehniskiem parametriem, starpsavienojuma punktiem, signalizācijas tīklu u.t.t., ir nepieciešamā tīkla infrastruktūra, zināšanas un motivācija, izmantot šo līgumu, lai piedāvātu savienojumu pabeigšanas pakalpojumus savā tīklā. Pēc starpsavienojuma līguma noslēgšanas abas līgumslēdzējpusēs var īsā laikā uzsākt reālu pakalpojumu nodrošināšanu, starpsavienojumu ierīkošanu, testēšana var notikt dažu nedēļu laikā.
- b. Numerācija. Nepieciešamais nosacījums, lai pabeigtu savienojumus elektronisko sakaru tīklā ir numerācija jeb numuri, uz kuriem iespējams sazvānīt no citiem elektronisko sakaru tīkliem. Teorētiski šo komersantu izmantojamajā numerācijā ietilptu gan ģeogrāfiskie numuri, gan īpašie numuri. Ņemot vērā, ka Latvijā nav neviena komersanta, kam ir starpsavienojums līgums un kam ir piešķirti tikai īpašie numuru un neviena ģeogrāfiskā numura, Komisija konstatē, ka īpašu numuru piešķiršanu var atstāt.

Komisija uzskata, ka visus komersantus, kuri aizpilda minētos divus kritērijus, var uzskatīt par dalībniekiem tirgū 3 ar savu tīklā infrastruktūru, kas katrā atsevišķā gadījumā veido konkrēto tirgu.

Komisija uzskata, ka ir nepieciešams mainīt sistemātiku, ar kuru tiek novērtēts, vai komersants ir esošs vai potenciāls tirgus 3 dalībnieks. Līdz šim Komisija izmantoja datus par ieņēmumiem un noslodzi, lai konstatētu, ka komersants reāli piedāvā savienojumu pabeigšanas pakalpojumus. Komersants, kam nebija ieņēmumu, netika uzskatīts par tirgus 3 dalībnieku.

Tā kā salīdzinoši lieliem komersantiem auditētie dati par iepriekšējo gadu to rīcībā nonāk tikai nākamā gada vidū, Komisija saņem tirgus analīzei nepieciešamo informāciju (Noteikumu 2. pielikums) vismaz 9 – 12 mēnešus pēc konkrētā, pieprasītā gada beigām.

Ņemot vērā informāciju, pieprasījuma (Noteikumu 2.pielikums) lielu apmēru, Noteikumu 2. pielikums tiek nosūtīts komersantiem reizi divos gados. Līdz ar to katru otro gadu pieprasītā informācija potenciāli var būt vecāka par 21 – 24 mēnešiem.

Informācija par starpsavienojuma līgumiem un numerācijas piešķiršanu Komisijas rīcībā nonāk daudz ātrāk. Informācija par piešķirtajiem numuriem Komisijas rīcībā ir nekavējoties pēc lēmumu par numerācijas piešķiršanu pieņemšanas. Komersantiem arī ir pienākums iesniegt Komisijai informāciju par noslēgtajiem vai grozītajiem

starp savienojuma līgumiem 30 dienu laikā, kas nozīmē, ka Komisija varētu katru mēnesi novērtēt situāciju tirgū 3, ja tas būtu nepieciešams un samērīgi.

Līdz ar to Komisija ir tuvāk norisēm tirgū un var ātri reaģēt uz izmaiņām tirgū un uz citu tirgus dalībnieku sūdzībām. Ņemot vērā, ka saskaņā ar Komisijas 2009. gada 14. oktobra lēmumu Nr. 285 "Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” savienojuma pabeigšanas tarifa augšējo robežu 2010.-2012. gadā”, kurā ir paredzēts, ka savienojuma pabeigšanas tarifa augšējā robeža nākamajos divos gados tiks samazināta divas reizes gadā, ir īpaši svarīgi, lai Komisijai būtu iespēja ātri reaģēt uz tirgū notiekošo.

7.2. Tirgus dalībnieki

7.2.1. Elektronisko sakaru komersanti

2010. gadā 1. novembrī 41 komersantus darbojās tirgū 3.

- SIA Lattelecom
- AS Telekom Baltija
- SIA CSC TELECOM
- AS LATVENERGO
- Valsts AS Latvijas Dzelzceļš
- SIA AUGSTCELTNE
- SIA Datagrupa.lv
- SIA UNISTARS
- SIA D-COM
- SIA OPTRON
- SIA BALTKOM TV SIA
- SIA SIGIS
- SIA TELENET
- SIA Interneta pasaule
- SIA Telia Latvia
- SIA IZZI
- SIA Tivi
- SIA Telegrupa Baltijā
- SIA Master Telecom
- SIA FINORS TELECOM
- SIA IT Group
- SIA Embedded Systems
- SIA TELEFANT
- SIA Rigatta
- SIA Fastnets
- SIA HIG Serviss Baltija"
- SIA iLink
- SIA TELECENTRS
- SIA Advem

- SIA ECO Solutions
- SIA MPE NETS
- SIA TeleMedia
- SIA DATU TEHNOLOĢIJU GRUPA
- SIA Stream Networks
- SIA BALTICOM
- SIA TIVI
- SIA TG Transit
- SIA TELEGLOBAL
- SIA SOTUS
- SIA ESTERIA 79
- SIA MWTV
- SIA 10 1/2

7.2.2. SIA „Telekomunikāciju Grupa”

2009.gadā 16.novembrī Madonas rajona tiesa ir pieņēmusi spriedumu, ar kuru ir pasludināta SIA „Telekomunikāciju Grupa” maksātnespēja. 2010.gadā 16.februārī kreditoru sapulce lēma par bankrota procedūras uzsākšanu. Sakarā ar Latvijas Republikas likumdošanu SIA „Telekomunikāciju Grupa” saglabā elektronisko sakaru komersanta statusu un no tā izrietošās tiesības un pienākumus līdz brīdim, kad tas tiek izslēgts no elektronisko sakaru komersant saraksta.

Visos starpsavienojumu līgumos ir noteikts, ka starpsavienojumu līgums tiek izbeigts, vai vienai no līgumu pusēm ir tiesības vienpusēji lauzt līgumu, ja kāds no līgumslēdzēj pusēm ar tiesas spriedumu (vai tiesiskā kārtībā) ir atzīts par maksātnespējīgu. Gadījumā, ka starpsavienojumu līgums tiek automātiski izbeigts, līguma puse, kura konstatē starpsavienojuma līguma izbeigšanu, nenukavējoties nosūta par to rakstisku paziņojumu otrai pusei.

Ievērojot iepriekš minēto, tika izbeigti starpsavienojumu līgumi ar šādiem komersantiem:

- „Latvijas Mobilais Telefons” SIA (2009.gada 17.novembrī) ar paziņojumu SIA „Telekomunikāciju Grupa”, ka starpsavienojumu līgums 2009.gadā 17.novembrī tiek izbeigts.
- SIA „SIGIS”(2009.gada 16.novembrī) automātiski.
- SIA „Lattelcom” informēja SIA „Telekomunikāciju Grupa” par starpsavienojumu līgumu izbeigšanu (2010.gada 6.aprīlī).

2010.gadā 31. augustā Komisija saņēmusi maksātnespējīgās SIA „Telekomunikāciju Grupa” administratora Artūra Gēgera vēstuli Nr. 01/3108. Maksātnespējīgās SIA „Telekomunikāciju Grupa” administrators paziņoja, ka

- maksātnespējīgā SIA „Telekomunikāciju Grupa” neplāno turpmāk nodarboties ar elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanu un elektronisko sakaru tīklu nodrošināšanu,
- administratoram nav iespējams sagatavot pieprasīto informāciju.

Līdz ar to Komisija atzina, ka maksātnespējīgo SIA „Telekomunikāciju Grupa” vairs nevar uzskatīt par tirgus 3 dalībnieku.

7.2.3. SIA „TELENETS”

2010.gada 24. septembrī Komisija saņēma SIA „TELENETS” elektronisko sakaru komersanta darbības izbeigšanas paziņojumu.

Līdz ar to Komisija atzina, ka SIA „TELENETS” vairs nevar uzskatīt par tirgus 3 dalībnieku.

7.2.4. SIA „DIRECT”

2010.gada 19. aprīlī Komisija izslēdza SIA „DIRECT” no elektronisko sakaru komersantu saraksta.

Līdz ar to Komisija konstatē, ka SIA „DIRECT” vairs nevar uzskatīt par tirgus 3 dalībnieku.

7.3. Piedāvātie pakalpojumi un starpsavienojumu nosacījumi un tarifi

2008. gadā Komisija noteica 18 komersantus par komersantiem ar būtisku ietekmi 3.tirgū. SIA „Lattelecom” tika noteikta virkne saistību, citiem komersantiem ar būtisku ietekmi 3.tirgū noteikta saistība publiskot spēkā esošus tarifus par šādiem starpsavienojuma pakalpojumiem: savienojuma ierīkošana to pabeigšanai komersanta publiskajā fiksētajā telefonu tīklā un par savienojuma minūtes pabeigšanu. No tiem trīs uzņēmumi vairs nav elektronisko sakaru komersanti.

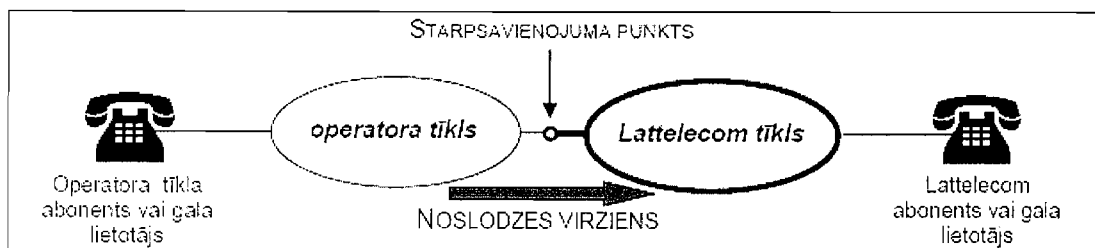
7.3.1. SIA „Lattelecom”

Saskaņā ar SIA „Lattelecom” starpsavienojumu pamatpiedāvājumu, SIA „Lattelecom” piedāvā šādu savienojumu pabeigšana pakalpojumu:

- **Savienojuma ierīkošana savienojuma pabeigšanai (terminēšanai) un savienojuma nodrošināšana pabeigšanai (terminēšanai) SIA „Lattelecom” publiskajā elektronisko sakaru tīklā.**

Operatora abonentu vai elektronisko sakaru pakalpojumu galalietotāju savienojuma (sarunas) ierīkošana un nodrošināšana SIA „Lattelecom” elektronisko sakaru tīkla abonentiem vai elektronisko sakaru pakalpojumu galalietotājiem. Operators maksā noteikto maksu atbilstoši tarifiem par savienojuma ierīkošanu un savienojuma ilgumu (minūtēm).

2.attēls: SIA „Lattelecom” savienojumu pabeigšanas pakalpojums

Pakalpojums atbilst tirgus 3 definīcijai.

SIA „Lattelecom” piedāvā pakalpojumus divās tarifu grupās:

- uz ģeogrāfiskajiem numuriem Rīgā, Rīgas rajonā, Jūrmalā;
- uz ģeogrāfiskajiem numuriem citās pilsētās un rajonos.

Komisijas 2009. gada 14.oktobra lēmumā Nr. 285 "Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” savienojuma pabeigšanas tarifa augšējo robežu 2010.-2012.gadā” Komisija nolēma:

1. Apturēt ar 2010.gada 1.aprīli savienojuma pabeigšanas SIA „Lattelecom” tīklā tarifu piemērošanu.
2. Noteikt savienojuma pabeigšanas SIA „Lattelecom” tīklā tarifu bez pievienotās vērtības nodokļa augšējo robežu:
 - 2.1. No 2010.gada 1.aprīļa līdz 31.jūlijam – Ls0,0075 par izsaukumu un Ls0,0068 par izsaukuma minūti;
 - 2.2. No 2010.gada 1.augusta līdz 31.decembrim – Ls0,0069 par izsaukumu un Ls0,0063 par izsaukuma minūti;
 - 2.3. No 2011.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam – Ls0,0064 par izsaukumu un Ls0,0058 par izsaukuma minūti;
 - 2.4. No 2011.gada 1.jūlija līdz 31.decembrim – Ls0,0059 par izsaukuma un Ls0,0054 par izsaukuma minūti;
 - 2.5. No 2012.gada 1.janvāra – Ls0,0054 par izsaukumu un Ls0,005 par izsaukuma minūti.
3. Noteikt no 2010.gada 1.aprīļa SIA "Lattelecom" pienākumu piemērot savienojumu pabeigšanas SIA „Lattelecom” tīklā tarifus, kas nepārsniedz šā lēmuma lemjošās daļas 2.punktā noteikto savienojuma pabeigšanas SIA „Lattelecom” tīklā tarifu augšējo robežu.

SIA „Lattelecom” piedāvā divus starsavienojuma punktus, abus Rīgā.

7.3.2. Citi komersanti ar būtisku ietekmi tirgū

Līdzās SIA „Lattelecom” tirgū komercdarbību veic vēl 14 komersanti ar būtisku ietekmi tirgū 3. Tiem komersantiem līdz šim nebija uzliktas tarifu regulēšanas saistības. Pārējiem komersantiem, kas piedāvā savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā līdz šim nebija noteikta BIT. Līdz ar to ir nepieciešams analizēt citu komersantu piemēroto tarifu politiku.

Tabulās ir redzami Komersanta tarifi par savienojumu pabeigšanas savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā, kurus komersanti piedāvā tiem komersantiem, ar kuriem tas ir noslēdzis līgumu par savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem savā fiksētajā publiskajā telefonu tīklā (iekavās ir datums, kad konkrētie tarifi stājās spēkā). Visi tarifi ir norādīti LVL un bez PVN.

1) AS „Telekom Baltija”

AS „Telekom Baltija” vienojās ar 12 komersantiem par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

3. tabula: AS „Telecom Baltija” savienojumu pabeigšanas tarifi

	Telekom Baltija
Lattelecom	Vietējās:0,0088/0,016 (11.08.2005) Iekšzemes:0,0088/0,016 (21.06.2007)
BALTKOM TV SIA	Vietējās:0,0088/0,016 (30.03.2010) Iekšzemes:0,0088/0,016 (30.03.2010)
CSC Telecom	Vietējās:0,0088/0,016 (01.06.2007) Iekšzemes:0,0088/0,016 (01.06.2007)
Latvenergo	Vietējās:0,0088/0,008 (01.02.2007)
UNISTARS	Telekom Baltija fiksētajā tīklā: 0,005 (01.08.2009) 0,005 (01.08.2008)
OPTRON	Vietējās:0,00/0,014 (22.05.2009) Vietējās:0,00/0,0085 (14.06.2007)
Tilts Visiem	0,0088/0,016 (01.03.2009)
Interneta pasaule	Vietējās:0,0088/0,016 (25.03.2008)
SOTUS Communications	0,0088/0,016 (15.06.2009)
SOTUS	0,0088/0,016 (01.01.2010)
ESTERIA 79	0,0088/0,016 (12.04.2010)
VOIPAL	Izsaukumu pabeigšana Telekom Baltija fiksētajā tīklā: 0,0088/0,016 (01.06.2010)

2) SIA „BALTKOM TV SIA”

SIA „BALTKOM TV SIA” vienojās ar 11 komersantiem par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

4. tabula: SIA „BALTKOM TV SIA” savienojumu pabeigšanas tarifi

	BALTKOM TV SIA
Lattelecom	Vietējās:0,0088/0,0139 (01.05.2007) Iekšzemes:0,0088/0,0358 (01.05.2007) Vietējās:0,0088/0,016 (27.01.2009) Iekšzemes:0,0088/0,0405 (27.01.2009)
Telekom Baltija	Vietējās:0,0088/0,016 (30.03.2010) Iekšzemes:0,0088/0,016 (30.03.2010)
Latvijas dzelzceļš	Vietējās:0,0088/0,008 (30.01.2009) Iekšzemes:0,0088/0,008 (30.01.2009)
CSC Telecom	Vietējās: 0,000/0,0085 (31.01.2004) (LATTELENET ar CSC Telecom) Iekšzemes: 0,000/0,0250 (31.01.2004) (LATTELENET ar CSC Telecom) Vietējās: 0,0100/0,0140 (01.10.2008) Iekšzemes: 0,0100/0,0140 (01.10.2008)
Latvenergo	Vietējās: 0,000/0,0085 (01.03.2006) (LATTELENET ar Latvenergo) Iekšzemes: 0,000/0,0250 (01.03.2006) (LATTELENET ar Latvenergo) Vietējās: 0,0075/0,0085 (24.05.2010) Iekšzemes: 0,0075/0,0085 (24.05.2010)
SIGIS	Vietējās: 0,0000/0,0085 (01.05.2005) (LATTELENET ar SIGIS) Iekšzemes: 0,0000/0,0250 (01.05.2005) (LATTELENET ar SIGIS) Vietējās: 0,000/0,0085 (01.08.2009) Iekšzemes: 0,000/0,0085 (01.08.2009)
OPTRON	Vietējās: 0,00/0,0085 (01.06.2007) (LATTELENET ar OPTRON) Iekšzemes: 0,00/0,00250) (01.06.2007) (LATTELENET ar OPTRON) Vietējās: 0,000/0,0085 (01.09.2009) Iekšzemes: 0,00/0,0085 (01.09.2009)
Master Telecom	Vietējās:0,0088/0,019 (16.12.2009) Iekšzemes:0,0088/0,023 (16.12.2009)
Interneta pasaule	Vietējās:0,0088/0,01656 (08.07.2008) Iekšzemes:0,0088/0,021 (08.07.2008)
Telenet	Vietējās:0,01/0,014 (10.12.2008) Iekšzemes:0,01/0,014 (10.12.2008)
Telegrupā Baltijā	Vietējās:0,00/0,0085 (01.03.2010) Iekšzemes:0,00/0,0085 (01.03.2010)

3) Valsts AS „Latvijas dzelzceļš”

Valsts AS „Latvijas dzelzceļš” vienojās ar 4 komersantiem par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

5. tabula: Valsts AS „Latvijas dzelzceļš” savienojumu pabeigšanas tarifi

	Latvijas dzelzceļš
Lattelecom	Vietējās:0,0088/0,008 (01.04.2007) Iekšzemes:0,0088/0,008 (01.04.2007)
BALTKOM TV SIA	Vietējās:0,0088/0,008 (30.01.2009) Iekšzemes:0,0088/0,008 (30.01.2009)
Latvenergo	0,0088/0,0170 (25.09.2003)
SIGIS	0,0088/0,0170 (19.04.2005)

4) SIA „CSC Telecom”

SIA „CSC Telecom” vienojās ar 20 komersantiem par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

6. tabula: SIA „CSC Telecom” savienojumu pabeigšanas tarifi

	CSC Telecom
Lattelecom	Vietējās:0,0088/0,01656 (01.10.2004) Iekšzemes:0,0088/0,01656 (01.10.2004)
Telekom Baltija	Vietējās:0,01/0,014 (01.06.2007) Iekšzemes:0,01/0,014 (01.06.2007)
BALTKOM TV SIA	Vietējās: 0,000/0,0085 (31.01.2004) (LATTELENET ar CSC Telecom) Iekšzemes: nav pieejams (31.01.2004) (LATTELENET ar CSC Telecom) Vietējās: 0,0100/0,0140 (01.10.2008) Iekšzemes: 0,0100/0,0140 (01.10.2008)
Latvenergo	Vietējās: 0,0088/0,017 (24.01.2005) Iekšzemes: 0,0088/0,017 (24.01.2005)
UNISTARS	Vietējās: 0,0088/0,017 (01.10.2004) Iekšzemes: Nav pieejams (01.10.2004) Vietējās: 0,0100/0,014 (30.08.2009) Iekšzemes: 0,0100/0,014 (30.08.2009)
Datagrupa.lv	Vietējās: 0,01/0,0085 (19.05.2004) Iekšzemes: nav pieejams (19.05.2004)
Master Telecom	Vietējās: 0,0088/0,017 (17.01.2005) Iekšzemes: Nav pieejams (17.01.2005)
AUGSTCELTNE	Vietējās:0,01/0,014 (24.03.2006)
Rigatta	Vietējās:0,01/0,014 (28.07.2008) Iekšzemes:0,01/0,014 (28.07.2008)
Fastnets	Vietējās:0,01/0,014 (12.06.2006)
Interneta pasaule	Vietējās:0,01/0,014 (18.06.2007) Iekšzemes:0,01/0,014 (18.06.2007)
Telenet	Vietējās:0,01/0,014 (30.06.2008) Iekšzemes:0,01/0,014 (30.06.2008)
iLink	Vietējās:0,01/0,004 (16.04.2007)
Advem	Vietējās:0,001/0,014 (10.01.2008) Iekšzemes:0,001/0,014 (10.01.2008)
Telia Latvija	Vietējās:0,01/0,014 (25.01.2008) Iekšzemes:0,01/0,014 (25.01.2008)
DATU TEHNOLOĢIJU GRUPA	Vietējās:0,01/0,014 (27.03.2008) Iekšzemes:0,01/0,014 (27.03.2008)
BRISK SERVICE	Vietējās:0,01/0,014 (01.12.2008) Iekšzemes:0,01/0,014 (01.12.2008)
Telegrupa Baltijā	Vietējās:0,01/0,014 (25.08.2009) Iekšzemes:0,01/0,014 (25.08.2009)
Tivi	Vietējās:0,01/0,017 (01.09.2009) Iekšzemes:0,01/0,017 (01.09.2009)
Embedded Systems	Vietējās:0,0088/0,014 (17.05.2010) Iekšzemes:0,0088/0,014 (17.05.2010)

5) AS „Latvenergo”

AS „Latvenergo” vienojās ar 5 komersantiem par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

7. tabula: AS „Latvenergo” savienojumu pabeigšanas tarifi

	Latvenergo
Latt telecom	Vietējās:0,0088/0,008 (01.04.2007) Iekšzemes:0,0088/0,008 (01.04.2007) Vietējās:0,0075/0,0068 (01.04.2010) Iekšzemes:0,0075/0,0068 (01.04.2010)
Telekom Baltija	Vietējās:0,0088/0,008 (01.02.2007) Vietējās:0,0075/0,0068 (01.04.2010)
BALTKOM TV SIA	Vietējās: 0,000/0,0085 (10.02.2005) (LATTELENET ar Latvenergo) Iekšzemes: 0,000/0,0250 (10.02.2005) (LATTELENET ar Latvenergo) Vietējās: 0,0075/0,0068 (24.05.2010) Iekšzemes: 0,0075/0,0068 (24.05.2010)
Latvijas dzelzceļš	0,0088/0,0170 (25.09.2003) 0,0075/0,0068 (01.04.2010)
CSC Telecom	Vietējās: 0,0088/0,017 (24.01.2005) Iekšzemes: 0,0088/0,017 (24.01.2005)

6) SIA „UNISTARS”

SIA „UNISTARS” vienojās ar 2 komersantiem par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

8. tabula: SIA „UNISTARS” savienojumu pabeigšanas tarifi

	UNISTARS
Telekom Baltija	UNISTARS tīklā: 0,005 (05.09.2003)
CSC Telecom	Vietējās: 0,0088/0,017 (01.10.2004) Iekšzemes: Nav pieejams (01.10.2004) Vietējās: 0,0100/0,014 (01.09.2009) Iekšzemes: 0,0100/0,014 (01.09.2009)

7) SIA „Finors Telekom”

SIA „Finors Telekom” vienojās ar 3 komersantiem par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

9. tabula: SIA „Finors Telekom” savienojumu pabeigšanas tarifi

	Finors Telekom
Latt telecom	Vietējās:0,0088/0,008 (30.10.2007) Iekšzemes:0,0088/0,008 (30.10.2007)
OPTRON	0,00/0,0085 (27.12.2007)
IZZI	0,0088/0,0085 (20.06.2006)

8) SIA „SIGIS”

SIA „SIGIS” vienojās ar 5 komersantiem par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

10. tabula: SIA „SIGIS” savienojumu pabeigšanas tarifi

	SIGIS
Lattelecom	Vietējās:0,0088/0,008 (01.04.2007) Vietējās:0,0075/0,0068 (01.04.2010) Vietējās:0,0069/0,0063 (01.08.2010)
BALTKOM TV SIA	Vietējās: 0,0000/0,0085 (01.05.2005) (LATTELENET ar SIGIS) Iekšzemes:nav pieejams (01.05.2005) (LATTELENET ar SIGIS) Vietējās: 0,000/0,0085 (01.08.2009) Iekšzemes: nav pieejams (01.08.2009)
Latvijas dzelzceļš	0,0088/0,0170 (25.03.2004)
JUSTIN MEDIA	Vietējās: 0,000/0,0085 (07.03.2005)
Tivi	Vietējās:0,00/0,0085 (01.10.2009)

9) SIA „Datagrupa.lv”

SIA „Datagrupa.lv” vienojās ar 8 komersantiem par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā. Ar vienu komersantu SIA „Datagrupa.lv” vienojās izmantot savstarpēji jaunu tarifu modeļi: „savienojumu pabeigšana bez maksas” (angļu valodā „bill and keep”):

11. tabula: SIA „Datagrupa.lv” savienojumu pabeigšanas tarifi

	Datagrupa.lv
Lattelecom	Vietējās:0,0088/0,014 (01.04.2008) Iekšzemes:0,0088/0,008 (01.04.2008)
CSC Telecom	Vietējās: 0,0100/0,0085 (19.05.2004) Iekšzemes: nav pieejams (19.05.2004)
Master Telecom	Vietējās:0,0088/0,014 (31.10.2008)
IT Group	Vietējais: 0,0100/0,0170 (01.09.2010)
Interneta pasaule	Vietējās:0,0088/0,014 (14.03.2008)
Advem	Vietējās:0,00/0,00 „bill and keep” (03.12.2007)
Stream Networks	Vietējās:0,01/0,014 (11.09.2009) Iekšzemes:0,01/0,014 (11.09.2009)
LEXICOM	Vietējās:0,01/0,014 (07.09.2009) Iekšzemes:0,01/0,014 (07.09.2009)

10) SIA „D-COM”

SIA „D-COM” vienojās ar 4 komersantiem par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

12. tabula: SIA „D-COM” savienojumu pabeigšanas tarifi

	D-COM
Lattelecom	Vietējās:0,0088/0,008 (01.06.2007) Iekšzemes:0,0088/0,008 (01.06.2007) Vietējās:0,0075/0,0068 (01.04.2010) Vietējās:0,0069/0,0063 (01.08.2010)
HIG Serviss Baltija	Vietējās:0,00/0,01 (09.06.2007)
ECO Solutions	0,0088/0,012 (01.11.2007) Izmanto VoIP tehnoloģiju
IT Baltija	Vietējās:0,00/0,01 (31.10.2007)

11) SIA „OPTRON”

SIA „OPTRON” vienojās ar 4 komersantiem par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

13. tabula: SIA „OPTRON” savienojumu pabeigšanas tarifi

	Optron
Telekom Baltija	Vietējās:0,00/0,0085 (14.06.2007)
BALTKOM TV SIA	Vietējās: 0,00/0,0085 (01.06.2007) (LATTELENET ar OPTRON) Iekšzemes: nav pieejams (LATTELENET ar OPTRON) Vietējās: 0,000/0,0085 (01.09.2009) Iekšzemes: nav pieejams (01.09.2009)
Finors Telekom	0,00/0,0085 (27.12.2007)
Telenet	Vietējās:0,008/0,011 (01.04.2010) Iekšzemes:0,008/0,011 (01.04.2010)

12) SIA „Master Telecom”

SIA „Master Telecom” vienojās ar 5 komersantiem par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

14. tabula: SIA „Master Telecom” savienojumu pabeigšanas tarifi

	Master Telecom
Latttelecom	Vietējās:0,0088/0,008 (01.04.2007) Iekšzemes:0,0088/0,008 (01.04.2007) Vietējās:0,0088/0,019 (23.01.2009.) Iekšzemes:0,0088/0,023 (23.01.2009.)
BALTKOM TV SIA	Vietējās:0,0088/0,019 (16.12.2009) Iekšzemes:0,0088/0,023 (16.12.2009)
CSC Telecom	Vietējās: 0,0088/0,017 (17.01.2005) Iekšzemes: Nav pieejams (17.01.2005)
Datagrupa.lv	Vietējās:0,0088/0,016 (31.10.2008)
Interneta pasaule	Vietējās:0,0088/0,008 (20.02.2007) Iekšzemes:0,0088/0,008 (20.02.2007)

13) SIA „IT Group”

SIA „IT Group” vienojās ar 1 komersantu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

15. tabula: SIA „IT Group” savienojumu pabeigšanas tarifi

	IT Group
Datagrupa.lv	Vietējais: 0,0100/0,0170 (01.09.2010) Iekšzemes: Nav pieejams (01.09.2010)

14) SIA „Embedded Systems”

SIA „Embedded Systems” vienojās ar 1 komersantu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

16. tabula: SIA „Embedded Systems” savienojumu pabeigšanas tarifi

Embedded Systems	
CSC Telecom	Vietējās:0,0088/0,00656 (17.05.2010)

15) SIA „TELEFANT”

SIA „TELEFANT” vienojās ar 1 komersantu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

17. tabula: SIA „TELEFANT” savienojumu pabeigšanas tarifi

TELEFANT	
Lattelecom	Vietējās:0,0088/0,008 (01.09.2009) Vietējās:0,0075/0,0068 (01.04.2010)

16) SIA „AUGSTCELTNE”

SIA „AUGSTCELTNE” vienojās ar 3 komersantiem par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

18. tabula: SIA „AUGSTCELTNE” savienojumu pabeigšanas tarifi

AUGSTCELTNE	
Lattelecom	Vietējās:0,0088/0,008 (01.04.2007) Iekšzemes:0,0088/0,008 (01.04.2007) Vietējās:0,0075/0,0068 (01.04.2010) Iekšzemes:0,0075/0,0068 (01.04.2010) Vietējās:0,0069/0,0063 (01.08.2010) Iekšzemes:0,0069/0,0063 (01.08.2010)
CSC Telecom	Vietējās:0,0088/0,0123 (24.03.2006)
Rigatta	Vietējās: 0,01/0,014 (08.03.2010) Iekšzemes: 0,01/0,014 (08.03.2010)

17) SIA „Rigatta”

SIA „Rigatta” vienojās ar 3 komersantiem par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

19. tabula: SIA „Rigatta” savienojumu pabeigšanas tarifi

	Rigatta
BALTKOM TV SIA	Vietējās:0,00/0,013 (09.06.2010) Iekšzemes:0,00/0,013 (09.06.2010) Vietējās:0,00/0,0085 (01.09.2007) (līgumā ar LATTELENET) Iekšzemes:0,00/0,0085 (01.09.2007) (līgumā ar LATTELENET)
CSC Telecom	Vietējās:0,01/0,014 (28.07.2008) Iekšzemes:0,01/0,014 (28.07.2008)
AUGSTCELTNE	Vietējās:0,01/0,014 (08.03.2010) Iekšzemes:0,01/0,014 (08.03.2010)

18) SIA „Fastnets”

SIA „Fastnets” vienojās ar 1 komersantu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

20. tabula: SIA „Fastnets” savienojumu pabeigšanas tarifi

	Fastnets
CSC Telecom	Vietējās:0,01/0,014 (12.06.2006)

19) SIA „IZZI”

SIA „IZZI” vienojās ar 2 komersantiem par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā. Ar vienu komersantu SIA „IZZI” vienojās izmantot savstarpēji jaunu tarifu modeli: „savienojumu pabeigšana bez maksas” (angļu valodā „bill and keep”):

21. tabula: SIA „IZZI” savienojumu pabeigšanas tarifi

	IZZI
Finors Telekom	0,0088/0,0085 (20.06.2006)
TELENET	Vietējās:0,00/0,00 (07.12.2010) Iekšzemes:0,00/0,00 „bill and keep” (07.12.2010)

20) SIA „Interneta pasaule”

SIA „Interneta pasaule” vienojās ar 4 komersantiem par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

22. tabula: SIA „Interneta pasaule” savienojumu pabeigšanas tarifi

	Interneta pasaule
Telekom Baltija	Vietējās:0,0088/0,016 (25.03.2008)
CSC Telecom	Vietējās:0,01/0,014 (18.06.2007) Iekšzemes:0,01/0,014 (18.06.2007)
Datagrupa.lv	Vietējās:0,088/0,016 (14.03.2008)
Master Telecom	Vietējās:0,0088/0,008 (20.02.2007)

21) SIA „TELENET”

SIA „TELENET” vienojās ar 10 komersantiem par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā. Ar diviem komersantiem SIA „TELENET” vienojās izmantot savstarpēji jaunu tarifu modeli: „savienojumu pabeigšana bez maksas” (angļu valodā „bill and keep”):

23. tabula: SIA „TELENET” savienojumu pabeigšanas tarifi

	Telenet
Latt telecom	Vietējās:0,0088/0,008 (04.12.2007) Iekšzemes:0,0088/0,008 (04.12.2007) Vietējās:0,0088/0,016 (20.05.2009) Iekšzemes:0,0088/0,016 (20.05.2009)
BALTKOM TV SIA	Vietējās:0,01/0,014 (10.12.2008) Iekšzemes:0,01/0,014 (10.12.2008)
CSC Telecom	Vietējās:0,0088/0,014 (30.06.2008) Iekšzemes:0,0088/0,014 (30.06.2008)
OPTRON	Vietējās:0,008/0,016 (01.04.2010) Vietējās:0,008/0,016 (01.04.2010)
IZZI	Vietējās:0,00/0,00 (07.12.2010) Iekšzemes:0,00/0,00 „bill and keep” (07.12.2010)
iLink	Vietējās:0,01/0,014 (30.12.2008) Iekšzemes:0,01/0,01 (30.12.2008)
MPE NETS	Vietējās:0,00/0,00 (13.12.2007) Iekšzemes:0,00/0,00 „bill and keep” (13.12.2007)
BALTICOM	Vietējās:0,01/0,016 (01.06.2009) Iekšzemes:0,01/0,016 (01.06.2009)
TELEGLOBAL	Vietējās:0,01/0,016 (01.12.2009) Iekšzemes:0,01/0,016 (01.12.2009)
MWTV	Vietējās: 0,0100/0,0160 (01.06.2010) Iekšzemes: 0,0100/0,0160 (01.06.2010)

22) SIA „HIG Serviss Baltija”

SIA „HIG Serviss Baltija” vienojās ar 1 komersantu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

24. tabula: SIA „HIG Serviss Baltija” savienojumu pabeigšanas tarifi

	HIG Serviss Baltija
D-COM	Vietējās:0,00/0,005 (09.06.2007)

23) SIA „iLink”

SIA „iLink” vienojās ar 2 komersantiem par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

25. tabula: SIA „iLink” savienojumu pabeigšanas tarifi

	iLink
CSC Telecom	Vietējās:0,01/0,014 (16.04.2007) Iekšzemes:0,01/0,014 (16.04.2007)
TELENET	0,004/0,007 (30.12.2008)

24) SIA „TELECENTRS”

SIA „TELECENTRS” vienojās ar 3 komersantiem par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

26. tabula: SIA „TELECENTRS” savienojumu pabeigšanas tarifi

	TELECENTRS
Telekomunikāciju grupa	0,00/0,005 (26.03.2007)
CSC Telecom	Vietējās:0,01/0,004 (25.01.2008) Iekšzemes:0,01/0,004 (25.01.2008)
Telegrupa Baltijā	Vietējās:0,00/0,00 (15.02.2010) Iekšzemes:0,00/0,00 (15.02.2010)

25) SIA „Advem”

SIA „Advem” vienojās ar 2 komersantiem par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā. Ar vienu komersantu SIA „Advem” vienojās izmantot savstarpēji jaunu tarifu modeli: „savienojumu pabeigšana bez maksas” (angļu valodā „bill and keep”):

27. tabula: SIA „Advem” savienojumu pabeigšanas tarifi

	Advem
CSC Telecom	Vietējās:0,01/0,004 (10.01.2008)
Datagrupa.lv	Vietējās:0,00/0,00 „bill and keep” (03.12.2007)

26) SIA „ECO Solutions”

SIA „ECO Solutions” vienojās ar 2 komersantiem par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

28. tabula: SIA „ECO Solutions” savienojumu pabeigšanas tarifi

	ECO Solutions
D - COM	0,0088/0,012 (01.11.2007) Izmanto VoIP tehnoloģiju
SOTUS	Vietējās:0,0088/0,0170 (15.06.2010) Iekšzemes:0,0088/0,0170 (15.06.2010)

27) SIA „MPE NETS”

SIA „MPE NETS” vienojās ar 1 komersantu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā, izmantot savstarpēji jaunu tarifu modeļu „savienojumu pabeigšana bez maksas” (angļu valodā „bill and keep”):

29. tabula: SIA „MPE NETS” savienojumu pabeigšanas tarifi

MPE NETS	
TELENET	Vietējās:0,00/0,00 (13.13.2007) Iekšzemes:0,00/0,00 „bill and keep”(13.13.2007)

28) SIA „Telia Latvija”

SIA „Telia Latvija” vienojās ar 1 komersantu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

30. tabula: SIA „Telia Latvija” savienojumu pabeigšanas tarifi

Telia Latvija	
CSC Telecom	Vietējās:0,01/0,004 (25.01.2008) Iekšzemes:0,01/0,004 (25.01.2008)

29) SIA „TeleMedia”

SIA „TeleMedia” vienojās ar 1 komersantu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

31. tabula: SIA „TeleMedia” savienojumu pabeigšanas tarifi

TeleMedia	
Latt telecom	Vietējās:0,0088/0,008 (09.01.2009) Vietējās:0,0075/0,0068 (01.04.2010) Vietējās:0,0069/0,0063 (01.08.2010)

30) SIA „DATU TEHNOLOĢIJU GRUPA”

SIA „DATU TEHNOLOĢIJU GRUPA” vienojās ar 1 komersantu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

32. tabula: SIA „DATU TEHNOLOĢIJU GRUPA” savienojumu pabeigšanas tarifi

DATU TEHNOLOĢIJU GRUPA	
CSC Telecom	Vietējās:0,01/0,004 (27.03.2008) Iekšzemes:0,01/0,004 (27.03.2008)

31) SIA „Stream Networks”

SIA „Stream Networks” vienojās ar 1 komersantu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

33. tabula: SIA „Stream Networks” savienojumu pabeigšanas tarifi

Stream Networks	
Datagrupa.lv	Vietējās:0,008/0,004 (11.09.2009) Iekšzemes:0,008/0,004 (11.09.2009)

32) SIA „BALTICOM”

SIA „BALTICOM” vienojās ar 1 komersantu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

34. tabula: SIA „BALTICOM” savienojumu pabeigšanas tarifi

BALTICOM	
TELENET	Vietējās:0,0088/0,0135 (01.03.2010) Iekšzemes:0,0088/0,0135 (01.03.2010) Vietējās:0,0088/0,007 (01.06.2009) Iekšzemes:0,0088/0,007 (01.06.2009)

33) SIA „Telegrupa Baltijā”

SIA „Telegrupa Baltijā” vienojās ar 6 komersantiem par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

35. tabula: SIA „Telegrupa Baltijā” savienojumu pabeigšanas tarifi

Telegrupa Baltijā	
Lattelecom	Vietējās:0,0088/0,008 (31.07.2009) Iekšzemes:0,0088/0,008 (31.07.2009)
BALTKOM TV SIA	Vietējās:0,00/0,0085 (01.03.2010) Iekšzemes:0,00/0,0085 (01.03.2010)
CSC Telecom	Vietējās:0,01/0,014 (25.08.2009) Iekšzemes:0,01/0,014 (25.08.2009)
TELECENTRS	Vietējās:0,00/0,00 (15.02.2010) Iekšzemes:0,00/0,00 (15.02.2010)
BALTICOM	Vietējās:0,00/0,00 (01.02.2010) Iekšzemes:0,00/0,00 (01.02.2010)
IME PLUS	Vietējās:0,00/0,00 (01.02.2010) Iekšzemes:0,00/0,00 (01.02.2010)

34) SIA „Tivi”

SIA „Tivi” vienojās ar 2 komersantiem par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

36. tabula: SIA „Tivi” savienojumu pabeigšanas tarifi

Tivi	
CSC Telecom	Vietējās:0,0088/0,0085 (01.09.2009) Iekšzemes:0,0088/0,025 (01.09.2009)
SIGIS	Vietējās:0,05/0,0085 (01.10.2009) Iekšzemes:0,05/0,0085 (01.10.2009)

35) SIA „TG Transit”

SIA „TG Transit” vienojās ar 1 komersantu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

37. tabula: SIA „TG Transit” savienojumu pabeigšanas tarifi

	TG Transit
SIGIS	Vietējās:0,00/0,0085 (01.10.2009) Iekšzemes:0,00/0,0085 (01.10.2009)

36) SIA „TELEGLOBAL”

SIA „TELEGLOBAL” vienojās ar 1 komersantu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

38. tabula: SIA „TELEGLOBAL” savienojumu pabeigšanas tarifi

	TELEGLOBAL
TELENET	Vietējās:0,004/0,008 (01.12.2009) Iekšzemes:0,004/0,008 (01.12.2009)

37) SIA „SOTUS”

SIA „SOTUS” vienojās ar 2 komersantiem par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

39. tabula: SIA „SOTUS” savienojumu pabeigšanas tarifi

	SOTUS
ECO Solutions	Vietējās:0,0088/0,0290 (15.06.2010) Iekšzemes:0,0088/0,0390 (15.06.2010)
Telekom Baltija	Vietējās:0,0088/0,029 (01.01.2010) Iekšzemes:0,0088/0,039 (01.01.2010)

38) SIA „ESTERIA 79”

SIA „ESTERIA 79” vienojās ar 1 komersantu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

40. tabula: SIA „ESTERIA 79” savienojumu pabeigšanas tarifi

	ESTERIA 79
Telekom Baltija	0,0088/0,011 (12.04.2010)

39) SIA „MWTV”

SIA „MWTV” vienojās ar 1 komersantu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

41. tabula: SIA „MWTV” savienojumu pabeigšanas tarifi

	MWTV
TELENET	Vietējās:0,0060/0,01 (01.06.2010) Iekšzemes:0,0060/0,01 (01.06.2010)

40) SIA „10 1/2”

SIA „10 1/2” vienojās ar 1 komersantu par savienojumu pabeigšanu savā fiksētā publiskajā telefonu tīklā:

42. tabula: SIA „10 1/2” savienojumu pabeigšanas tarifi

	10 1/2
Lattelecom	Vietējās:0,0088/0,007 (15.06.2007) Iekšzemes:0,0088/0,007 (15.06.2007) Vietējās:0,0075/0,0068 (01.04.2010) Iekšzemes:0,0075/0,0068 (01.04.2010) Vietējās:0,0069/0,0063 (01.08.2010) Iekšzemes:0,0069/0,0063 (01.08.2010)

7.4. Numerācijas resursi

Vision 6.3 punktā minētiem komersantiem ir piešķirti ģeogrāfiskie numuri (skat tabulā 43.)

43. tabula: Tirgus 3 dalībniekiem piešķirtie ģeogrāfiskie numuri

sakarā komersants	Rīga	Citur	Kopā:
	Piešķirts	Piešķirts	
10 1/2	1 500	400	1 900
Advem	1 000		1 000
AUGSTCELNTE	2 000		2 000
BALTICOM	10 000		10 000
BALTKOM TV SIA	30 000	10 800	40 800
CSC TELECOM	80 000	37 000	117 000
Datagrupa.lv	3 000	1 400	4 400
DATU TEHNOLOĢIJU GRUPA	5 000	2 900	7 900
D-COM	1 000		1 000
ECO Solutions	1 000	2 000	3 000
Embedded Systems	1 000		1 000
ESTERIA 79	1 000		1 000
Fastnets	100		100
FINORS TELEKOM		800	800
HIG Serviss Baltija	1 000		1 000
iLink	200	1 000	1 200
INTERNETA PASAULE	16 000	50 000	66 000
IT GROUP	1 000		1 000
IZZI	10 000	8 500	18 500
Lattelecom	822 000	1 921 000	2 743 000
Latvenergo	9 000	24 400	33 400
Latvijas dzelzceļš	10 000	32 000	42 000
Master Telecom	10 000	25 000	35 000
MPE NETS	5 000		5 000
MWTV	10 000	23 600	33 600
OPTRON	10 000		10 000
Rigatta	5 000	2 500	7 500
SIGIS	300		300
SOTUS	5 000	154 000	159 000
Stream Networks	2 000	2 500	4 500
TeleMedia	100		100
TELECENTRS	2 000	5 800	7 800
TELEFANT	100		100
TELEGLOBAL	10 000		10 000
Telegrupa Baltijā	18 000	16 100	34 100
Telekom Baltija	26 000	25 000	51 000
TELENET	16 000	6 700	22 700
Telia Latvija	11 000	28 500	39 500
TG Transit	1 000		1 000
Tivi	2 000	12 500	14 500
UNISTARS	10 000	1 400	11 400

7.5. Komersanti ar būtisku ietekmi tirgū

Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija nosaka šādus komersantus par komersantiem ar būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā komersantu publiskajos telefonu tīklos tirgū:

1. SIA „BALTKOM TV SIA”
Vecpilsētas iela 19,
Rīga, LV-1050
2. SIA „CSC TELECOM”
Cēsu iela 31
Rīga LV-1012
3. SIA „D-COM”
Brīvības gatve 214M-2A
Rīga, LV-1039
4. SIA „Datagrūpa.lv”
Katlakalna iela 1
Rīga, LV-1073
5. SIA „FINORS TELEKOM”
Dzeņu iela 14-62
Rīga, LV-1021
6. SIA „Lattelecom”
Dzirnavu iela 105,
Rīgā, LV-1011
7. Valsts AS „Latvijas dzelzceļš”
Gogoļa iela 3
Rīga, LV-1547
8. AS „Latvenergo”
Pulkveža Brieža iela 12
Rīga, LV-1230
9. SIA „OPTRON”
Augusta Deglava iela 73
Rīga, LV-1082
10. SIA „SIGIS”
Akadēmijas laukums 1, ofiss 1008
Rīga, LV-1050
11. AS „Telekom Baltija”
Biķernieku iela 18
Rīga, LV-1039
12. SIA „UNISTARS”
Brīvības iela 97
Rīga, LV-1001
13. SIA „AUGSTCELTNE”
Republikas laukums 2
Rīga, LV-1010

14. SIA „TELENET”
Eksporta iela 10-39
Rīga, LV-1045
15. SIA „INTERNETA PASAULE”
Brīvības gatve 214m-2,
Rīga, LV-1039
16. SIA „Telia Latvia”
Lielvārdes iela 8a
Rīga, LV-1006
17. SIA „IZZI”
Ieriķu iela 67a
Rīga LV-1084
18. SIA „Tivi”
Avotu iela 30-3
Rīga, LV-1009
19. SIA „Telegrupa Baltijā”
Tapešu iela 23-42
Rīga, LV-1083
20. SIA „Master Telecom”
Brīvības gatve 214M-2
Rīga, LV-1039
21. SIA „IT Group”
Katlakalna iela 1
Rīga, LV-1073
22. SIA „Embedded Systems”
Dārzcienas iela 42
Rīga, LV-1035
23. SIA „TELEFANT”
Krišjāņa Valdemāra iela 33
Rīga, LV-1010
24. SIA „Rigatta”
Citadeles iela 2-516
Rīga, LV-1010
25. SIA „Fastnets”
Ieriķu iela 67a
Rīga, LV-1084
26. SIA „HIG Serviss Baltija”
Sesku iela 63-59
Rīga, LV-1082

27. SIA „iLink”
Dzintaru iela 20a
Ventspils, LV-3602
28. SIA „TELECENTRS”
Brīvības iela 171
Rīga, LV-1012
29. SIA „Advem”
Jasmuižas iela 6-11
Rīga, LV-1021
30. SIA „ECO Solutions”
Duntes iela 6
Rīga, LV-1013
31. SIA „MPE NETS”
Valdeķu iela 53-82
Rīga, LV-1058
32. SIA „TeleMedia”
Krasta iela 86
Rīga, LV-1019
33. SIA „DATU TEHNOLOĢIJU GRUPA”
Stabu iela 4-3
Rīga, LV-1010
34. SIA „Stream Networks”
Cēsu iela 31 k-1
Rīga, LV-1012
35. SIA „BALTICOM”
Straupes iela 5 k-3
Rīga, LV-1073
36. SIA „TG Transit”
Akadēmijas laukums 1
Rīga, LV-1050
37. SIA „TELEGLOBAL”
Gaiļezera iela 4-27
Rīga, LV-1079
38. SIA „SOTUS”
Vidzemes aleja 5-41
Rīga, LV-1024
39. SIA „ESTERIA 79”
Garozes iela 1
Rīga, LV-1004

40. SIA „MWTV”
Katlakalna iela 1
Rīga, LV-1073

41. SIA „10 1/2”
Andreja Saharova iela 27
Rīga, LV-1082

8. Būtiskā ietekme tirgū

8.1. Speciālu prasību (saistību) noteikšana elektronisko sakaru komersantiem

Saskaņā ar ESL 31. pantu Komisijai ir tiesības, pamatojoties uz tirgus analīzes rezultātiem, piemērot, saglabāt, grozīt vai atcelt saistības komersantiem ar būtisku ietekmi konkrētajā tirgū, lai konkrētajā tirgū nodrošinātu efektīvu konkurenci.

ESL 31. panta otrā daļa nosaka, ka:

Ņemot vērā ESL 31. panta pirmajā daļā minētos elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus analīzes rezultātus, Komisija nosaka, vai konkrētajā tirgū ir efektīva konkurence. Ja tirgus analīzes rezultātā Komisija konstatē, ka tirgū nav efektīvas konkurences, tā pieņem lēmumu par analīzes rezultātā konstatētajām problēmām adekvātu un samērīgu speciālu prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu elektronisko sakaru komersantiem Komisijas noteiktajā kārtībā.

Ja Komisija konstatē, ka tirgū ir efektīva konkurence, tā nepiemēro vai atceļ speciālās prasības elektronisko sakaru komersantiem ar būtisku ietekmi tirgū.

Nosakot konkrētas saistības, pienākumus elektronisko sakaru komersantiem, Komisija ievēro arī vispārējos EK definētos elektronisko sakaru nozares regulēšanas mērķus:

- konkurences veicināšanu;
- vienota iekšējā tirgus attīstību Eiropas Kopienā;
- ES pilsoņu interešu ievērošanu.

Saskaņā ar ESL 38. panta pirmo un otro daļu:

Elektronisko sakaru komersantam ar būtisku ietekmi tirgū piekļuves vai starpsavienojumu jomā Komisija var uzlikt šādas saistības:

- caurredzamības saistības,
- vienlīdzīgas attieksmes saistības,
- atdalītas finanšu uzskaites saistības,
- tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības,
- pienākumus un saistības attiecībā uz piekļuvi elektronisko sakaru tīklam.

Komisija, uzliekot elektronisko sakaru komersantam ar būtisku ietekmi tirgū piekļuves vai starpsavienojumu jomā ESL 38. panta pirmajā daļā minētās saistības, ievēro objektivitātes, caurredzamības, samērības un vienlīdzības principus atbilstoši risināmās problēmas būtībai un regulēšanas mērķiem. Pirms tiek pieņemts lēmums par saistību uzlikšanu, Komisija konsultējas ar elektronisko sakaru tirgus dalībniekiem.

8.2. Saistības

8.2.1. Caurredzamības saistības

ESL 39. panta pirmā daļa nosaka, ka Komisija, ņemot vērā tirgus analīzes rezultātus, var elektronisko sakaru komersantam ar būtisku ietekmi tirgū noteikt, grozīt vai atcelt caurredzamības saistības piekļuves vai starpsavienojumu jomā. Caurredzamības saistības var ietvert noteiktas informācijas (uzskaite, tehniskie un tīkla raksturparametri, cenu un tarifu, piekļuves un starpsavienojumu nodrošināšanas un izmantošanas nosacījumi) publiskošanas un pamatpiedāvājumu publicēšanas saistības un prasības attiecībā uz publicējamiem pamatpiedāvājumiem.

ESL 39. panta otrā daļa nosaka, ja elektronisko sakaru komersantam ar būtisku ietekmi tirgū ir noteikts vienlīdzīgas attieksmes pienākums, tad Komisija var prasīt, lai tas publicē piekļuves, starpsavienojumu, iekārtu kopīgas izmantošanas, nomāto līniju, piekļuves datu plūsmai vai atsaistītas piekļuves abonentlīnijām pamatpiedāvājumus, kuros iekļautā informācija būtu detalizēti atdalīta, un nodrošinātu, ka elektronisko sakaru komersantiem — pakalpojumu saņēmējiem nav jāmaksā par iekārtām vai aprīkojumu, kas pieprasītajam pakalpojumam nav nepieciešams.

ESL 39. panta trešā daļa nosaka, ka elektronisko sakaru komersants ar būtisku ietekmi tirgū izstrādā piekļuves vai starpsavienojumu, iekārtu kopīgas izmantošanas, nomāto līniju, piekļuves datu plūsmai vai atsaistītas piekļuves abonentlīnijām pamatpiedāvājumu Komisijas noteiktajā kārtībā un nodrošina tā publisku pieejamību.

ESL 39. panta ceturtā daļa nosaka, Komisijai ir tiesības:

- 1) noteikt un publicēt laikrakstā “Latvijas Vēstnesis” prasības attiecībā uz piekļuves, starpsavienojumu, iekārtu kopīgas izmantošanas, nomāto līniju, piekļuves datu plūsmai vai atsaistītas piekļuves abonentlīnijām pamatpiedāvājumā ietveramo informāciju un nepieciešamo tās detalizācijas līmeni;
- 2) noteikt piekļuves, starpsavienojumu, iekārtu kopīgas izmantošanas, nomāto līniju, piekļuves datu plūsmai vai atsaistītas piekļuves abonentlīnijām pamatpiedāvājuma publicēšanas veidu;
- 3) noteikt grozījumus publicētajā piekļuves, starpsavienojumu, iekārtu kopīgas izmantošanas, nomāto līniju, piekļuves datu plūsmai vai atsaistītas piekļuves abonentlīnijām pamatpiedāvājumā, ja tā nosacījumi neatbilst Komisijas prasībām.

8.2.2. Vienlīdzīgas attieksmes saistības

ESL 40. pants nosaka, ka Komisija, ņemot vērā tirgus analīzes rezultātus, var elektronisko sakaru komersantam ar būtisku ietekmi tirgū noteikt, grozīt vai atcelt šādus vienlīdzīgas attieksmes pienākumus piekļuves vai starpsavienojumu jomā:

1) pienākumu piemērot līdzvērtīgus nosacījumus līdzvērtīgos apstākļos citiem elektronisko sakaru komersantiem, kuri nodrošina līdzvērtīgus elektronisko sakaru pakalpojumus;

2) pienākumu sniegt citiem elektronisko sakaru komersantiem elektronisko sakaru pakalpojumus un informāciju ar tiem pašiem nosacījumiem, ar kādiem šis elektronisko sakaru komersants pats sniedz elektronisko sakaru pakalpojumus un informāciju savām struktūrvienībām, saistītajiem uzņēmumiem vai partneriem, un tādā pašā kvalitātē.

8.2.3. Atdalītas finanšu uzskaites saistības

ESL 41. pants nosaka, ka Komisija, ņemot vērā tirgus analīzes rezultātus, var elektronisko sakaru komersantam ar būtisku ietekmi tirgū noteikt, grozīt vai atcelt pienākumu piekļuves un starpsavienojumu jomā veikt atsevišķu darbības uzskaiti.

8.2.4. Tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības

ESL 42. panta pirmā daļa nosaka, ka Komisija, ņemot vērā tirgus analīzes rezultātus, var elektronisko sakaru komersantam ar būtisku ietekmi tirgū noteikt, grozīt vai atcelt piekļuves vai starpsavienojumu tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības (tajā skaitā pienākumu tuvināt tarifus izmaksām un prasības attiecībā uz izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas sistēmu). Uzliekot šādas saistības, Komisija ņem vērā attiecīgā komersanta investīcijas un ļauj tam gūt samērīgu peļņu no piekļuves vai starpsavienojumu nodrošināšanā ieguldītā kapitāla atbilstoši saistītajiem riskiem.

ESL 42. panta trešā daļa nosaka, ka ja elektronisko sakaru komersantam ir pienākums tuvināt tarifus izmaksām, tad tam jāpierāda Komisijai, ka tarifi ir balstīti uz pamatotām izmaksām, ņemot vērā peļņu par veiktajām investīcijām. Komisija izmaksu aprēķināšanai var izmantot arī citādas metodes, nevis tās, kuras izmantojis elektronisko sakaru komersants, kā arī tarifus salīdzināmos konkrētos tirgos. Komisija var pieprasīt, lai elektronisko sakaru komersants sniedz savu tarifu un izmaksu pamatojumu. Ja Komisija konstatē, ka tarifā iekļautās izmaksas nav pamatotas vai tarifi nav tuvināti izmaksām, tā ir tiesīga apturēt šo tarifu piemērošanu un noteikt tarifu augšējo robežu vai arī uzdot elektronisko sakaru komersantam koriģēt tarifus.

ESL 42. panta ceturtā daļa nosaka, ka Elektronisko sakaru komersants ar būtisku ietekmi tirgū, kuram ir noteiktas prasības attiecībā uz izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas sistēmu, publisko izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas sistēmas aprakstu, norādot galvenās izmaksu grupas, kā arī izmaksu attiecināšanas noteikumus. Atbilstību izmaksu aprēķināšanas sistēmai pārbauda zvērināts revidents vai zvērinātu revidentu komercsabiedrība. Zvērināta revidenta ziņojumu par atbilstību noteiktajai izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas sistēmai elektronisko sakaru komersants publicē katru gadu.

ESL 42. panta piektā daļa nosaka, ka elektronisko sakaru komersantam ar būtisku ietekmi tirgū ir aizliegts noteikt piekļuves vai starpsavienojumu pakalpojumiem atlaides vai atlaižu apmēru atkarībā no sniegto pakalpojumu apjoma. Komisija var dot atļauju noteikt šādas atlaides vai atlaižu apmēru, ja elektronisko sakaru komersants pierāda, ka tas tādējādi nenostādīs citus elektronisko sakaru komersantus nevienlīdzīgā stāvoklī.

8.2.5. Pienākumi un saistības attiecībā uz piekļuvi elektronisko sakaru tīklam

ESL 44. panta pirmā daļa paredz, ka ja Komisija tirgus analīzes rezultātā secina, ka piekļuves atteikums vai nepamatoti piekļuves noteikumi var kavēt ilglaicīga un konkurētspējīga mazumtirdzniecības tirgus izveidi vai tie neatbilst galalietotāju interesēm, tai ir tiesības elektronisko sakaru komersantam ar būtisku ietekmi tirgū noteikt, grozīt vai atcelt šādas saistības:

- 1) nodrošināt trešajām personām piekļuvi noteiktiem elektronisko sakaru tīkla elementiem vai iekārtām, ieskaitot atsaistītu piekļuvi abonentiņijām;
- 2) risināt sarunas ar elektronisko sakaru komersantiem, kuri pieprasa piekļuvi;
- 3) nepārtraukt piekļuvi tiem noteiktajiem elektronisko sakaru tīkla elementiem vai iekārtām, kuriem tā jau nodrošināta iepriekš;
- 4) nodrošināt noteiktus vairumtirdzniecības pakalpojumus trešajām personām elektronisko sakaru mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanai;
- 5) nodrošināt piekļuvi tehniskajām saskarnēm vai būtiskām tehnoloģijām, kas nepieciešamas elektronisko sakaru pakalpojumu savietojamībai vai virtuālā tīkla pakalpojumiem;
- 6) nodrošināt iespēju izvietot elektronisko sakaru tīklu nodrošināšanai izmantotajās telpās noteiktus elektronisko sakaru tīkla elementus vai nodrošināt cita veida infrastruktūras objektu kopīgu izmantošanu (tajā skaitā kabeļu kanalizācijas, elektronisko sakaru tīklu nodrošināšanai izmantoto ēku vai antenu mastu un torņu kopīgu izmantošanu);
- 7) sniegt noteiktus elektronisko sakaru pakalpojumus (tajā skaitā tādus pakalpojumus, kas nepieciešami intelektuālā tīkla pakalpojumiem vai viesabonēšanai mobilajos elektronisko sakaru tīklos), kas nepieciešami, lai lietotājiem nodrošinātu pilnīgu elektronisko sakaru pakalpojumu savietojamību;
- 8) nodrošināt piekļuvi darbības atbalstsistēmām vai līdzīgām programmatūras sistēmām, kas nepieciešamas, lai uzturētu godīgu konkurenci elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanā;
- 9) savstarpēji savienot elektronisko sakaru tīklus vai elektronisko sakaru tīklu elementus vai iekārtas

ESL 44. panta otrā daļa paredz, ka Komisija nosaka prasības attiecībā uz piekļuves, starpsavienojumu iekārtu kopīgas izmantošanas, nomāto līniju, piekļuves datu plūsmam un atsaistītas piekļuves abonentiņijām pamatpiedāvājumos iekļaujamo informāciju un šo pamatpiedāvājumu publicēšanu.

8.3. Elektronisko sakaru komersanti ar būtisku ietekmi tirgū

8.3.1. SIA „Lattelecom” uzliktās saistības

Ņemot vērā tirgus analīzes (izmaiņas tirgū) rezultātus, Komisija neuzskata, ka ir nepieciešams grozīt vai atcelt SIA „Lattelecom” ar lēmumu Nr. Nr.172 noteiktās saistības, pienākumus vai noteikt jaunas saistības, pienākumus:

1. *Pienākumi un saistības attiecībā uz piekļuvi elektronisko sakaru tīklam*

Piekļuves tirgus trūkums ir būtisks šķērslis ienākšanai Ieteikumā minētajā tirgū Nr. 3. Piekļuves pienākuma noteikšanas mērķis komersantam ar būtisku ietekmi tirgū ir šī šķēršļa likvidācija.

2. *Caurredzamības saistības*

Caurredzamības saistība nodrošina skaidrus pasākumu plānošanas apstākļus komersantiem, kas pieprasa starpsavienojumu pakalpojumus no SIA „Lattelecom”. Zinot iespējamās izmaksas, komersanti var plānot starpsavienojuma ekspluatācijas uzsākšanu un arī ienākšanu tirgū, vai balstoties uz ekonomiskiem apsvērumiem plānot to turpmāko attīstību.

3. *Vienlīdzīgas attieksmes saistības*

Ievērojot vienlīdzīgas attieksmes saistību, SIA „Lattelecom” nodrošina, ka tā būtiskā ietekme tirgū, netiek izmantota, lai:

- īstenotu nevienlīdzīgu attieksmi pret citiem komersantiem salīdzinājumā ar saistītajiem komersantiem vai SIA „Lattelecom”
- kropļotu citu komersantu konkurētspēju vai, lai negatīvi ietekmētu konkurences apstākļus tirgū.

4. *Tarifu regulēšanas saistības*

Starpsavienojumu tarifs ir būtisks izmaksu komponents ikvienam komersantam - gan fiksētās izmaksas (tīklu starpsavienojuma līnijas izmaksas), gan mainīgās izmaksas (starpsavienojumu pakalpojumu tarifi). Piemērojot citiem komersantiem augstus tarifus komersants ar būtisku ietekmi situācijā, kad tarifi nebūtu regulēti, varētu radīt šķēršļus ienākšanai starpsavienojumu tirgos. Papildus komersants ar būtisku ietekmi tirgū varētu izmantot nepietiekamo cenu starpību (starpsavienojumu izmaksas vairumtirdzniecības pusē un piemēram galalietotāja balss telefonijas cenas mazumtirdzniecības pusē), lai ierobežotu konkurenci un kavētu komersantiem ienākšanu vai attīstību tirgū.

Tarifu regulēšana var nodrošināt, ka SIA „Lattelecom”, pirmkārt, nevar izmantot nepietiekamo cenu starpību un, otrkārt, garantēt SIA „Lattelecom” izmaksu un peļņas uzraudzību.

5. *Atdalītas finanšu uzskaites saistības*

Atdalītas finanšu uzskaites saistības ierobežo, komersanta ar būtisku ietekmi tirgū iespējas neievērot vienlīdzīgas attieksmes saistības. Tam papildus, atdalīta finanšu uzskaites saistība dod Komisijai iespējas kontrolēt tarifu regulēšanas noteikumu

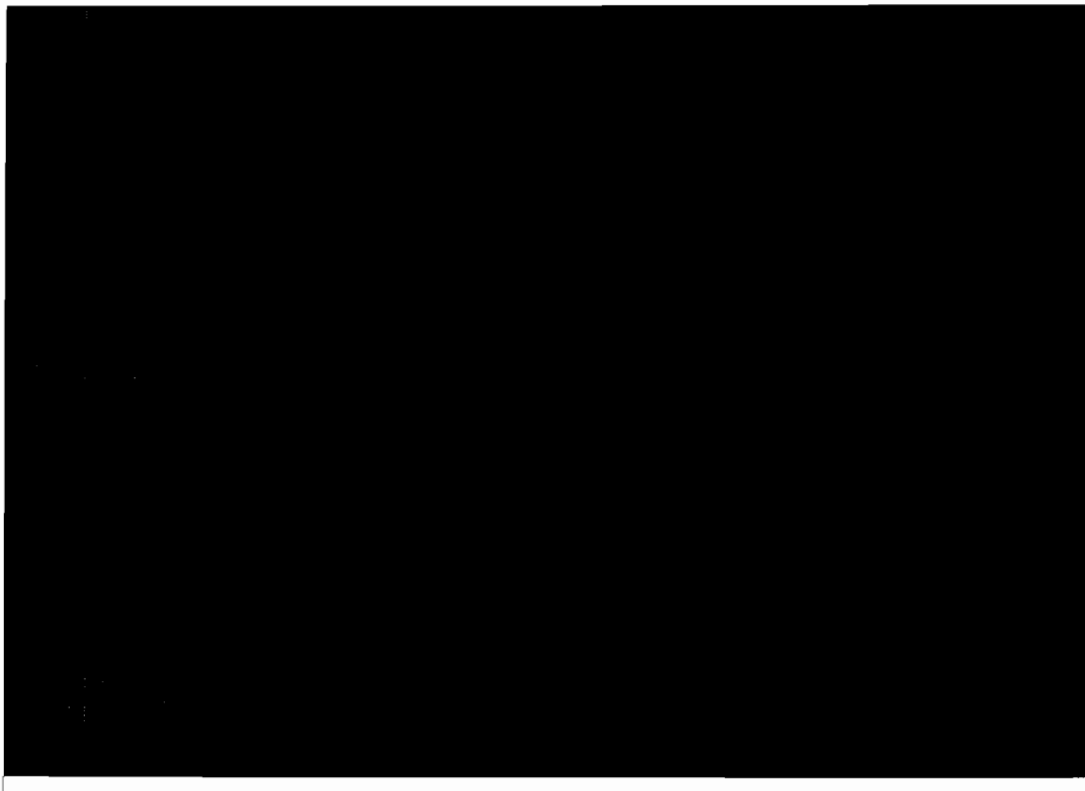
ievērošanu. Piemēram, Komisija var izvērtēt, vai komersants ar būtisku ietekmi tirgū izmanto šķērssubsidēšanu starp regulētiem un neregulētiem pakalpojumiem.

8.3.2. SIA „Lattelecom” saistību efektivitātes analīze

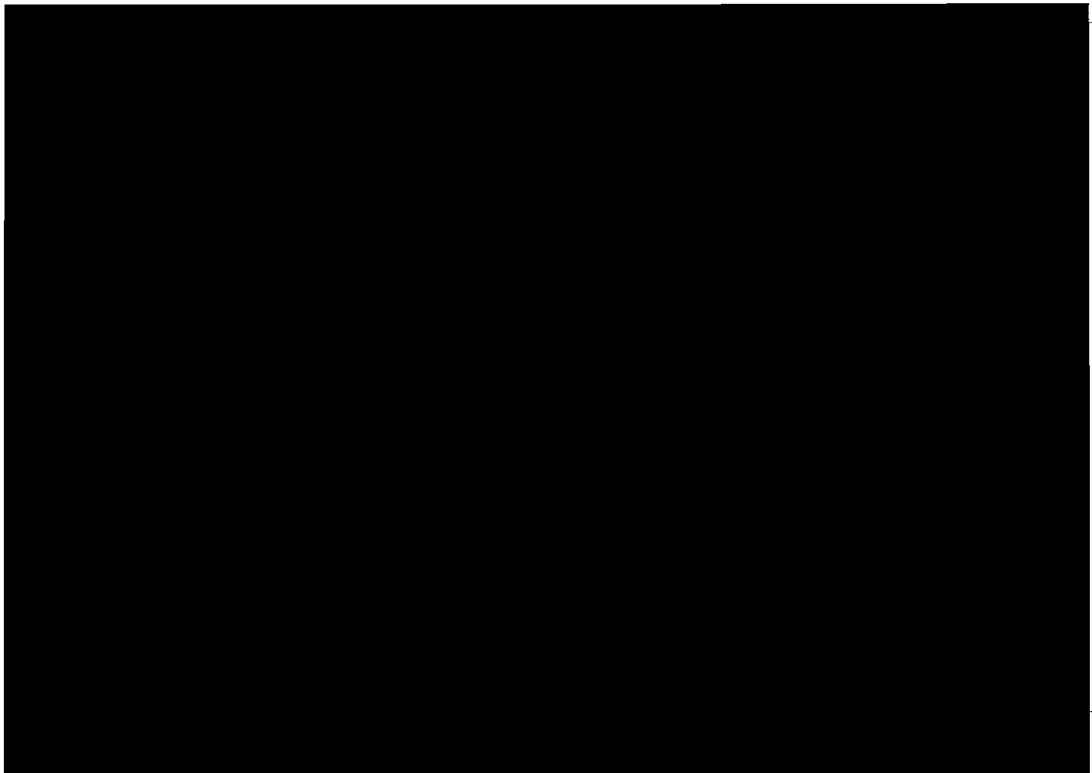
Virkne no SIA „Lattelecom” ar 2006.gada 30. jūnija lēmumu Nr.172 uzlikto saistību jau bija spēkā pirms pirmā tirgus analīzes apļa noslēgšanas. Komisija jau 2003.gadā saskaņā ar likumu „Par telekomunikācijām” apstiprināja SIA „Lattelecom” starpsavienojuma pamatpiedāvājuma līgumu, ko jāpublicē SIA „Lattelecom” tīmekļa vietnē normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Komisija 2009. gada 14.oktobra lēmumā Nr. 285 “Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” savienojuma pabeigšanas tarifa augšējo robežu 2010.-2012.gadā” atkārtoti lēma par SIA „Lattelecom” pabeigšanas tarifiem.

Kopš tā laika, kad stājās spēkā pirmais lēmums par SIA „Lattelecom” regulēšanu, SIA „Lattelecom” tirgus daļa tirgū Nr. 3 pakāpeniski samazinājās, bet tā joprojām ir augsta (skatīt 3 un 4. attēlu).

3.attēls: SIA „Lattelecom” tirgus daļa pēc ieņēmumiem: attīstība pēdējos četros gados

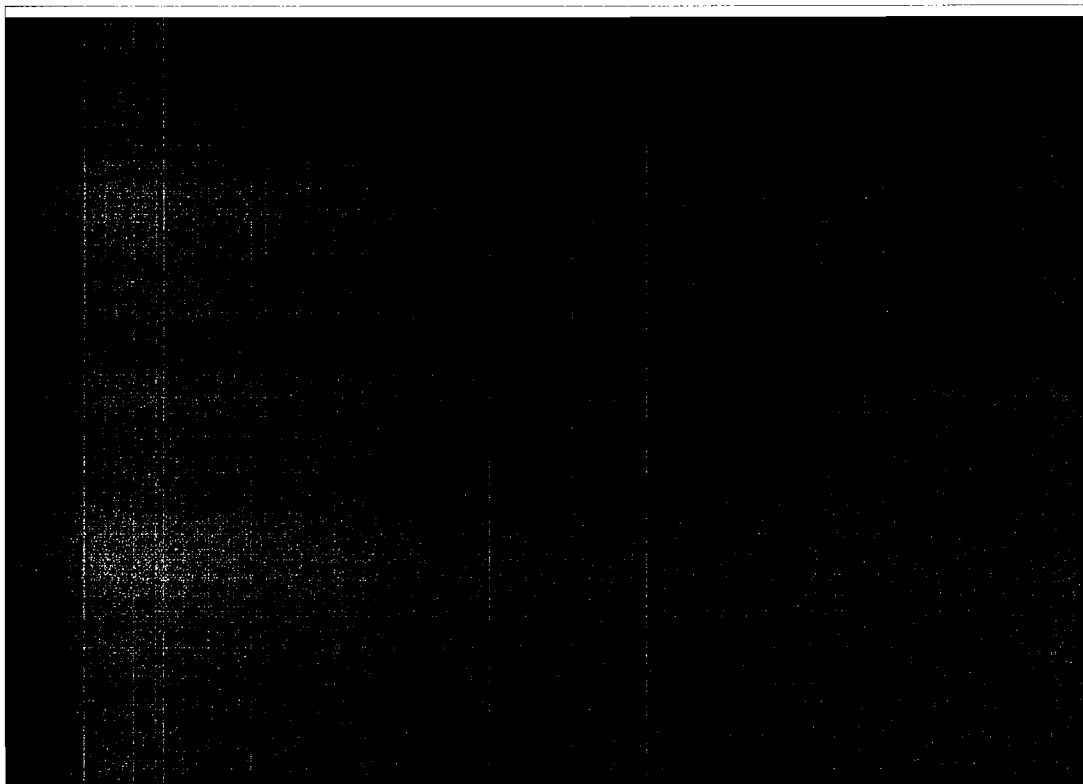

4.attēls: SIA „Lattelecom” tirgus daļa pēc minūtēm: attīstība pēdējos četros gados

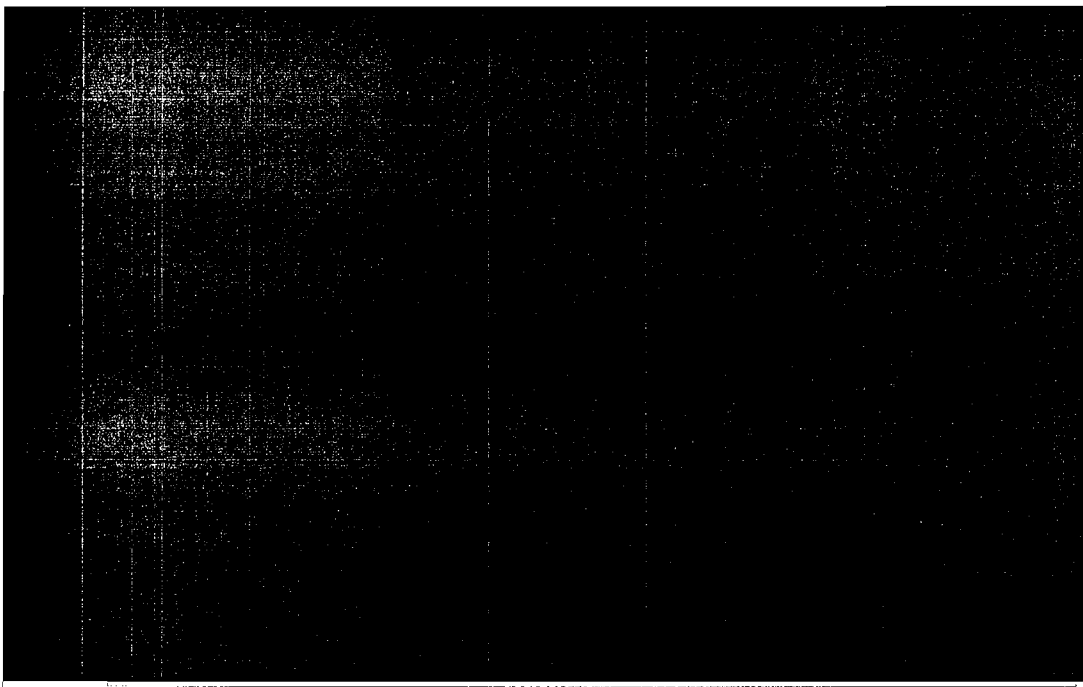

Cita ar SIA „Lattelecom” samērojama komersanta tirgū 3 pagaidām nav. Otrs lielākais komersants (SIA „BALTKOM TV SIA”) kontrolē mazāk nekā ■ % no tirgus.

5.attēls: Citu komersantu tirgus daļas pēc ieņēmumiem: attīstība pēdējos četros gados

6.attēls: Citu komersantu tirgus daļas pēc minūtēm: attīstība pēdējos četros gados

Pēdējos četros gados Komisija nav saņēmusi nevienu sūdzību par SIA „Lattelecom” publicēto starpsavienojumu pamatpiedāvājumu.

Ņemot vērā SIA „Lattelecom” līgumu skaitu (skatīt 44. tabulu), Komisija konstatē ka saistība publicēt starpsavienojumu pamatpiedāvājumu ir efektīvs līdzeklis, lai nodrošinātu skaidrus pasākumu plānošanas apstākļus citiem komersantiem un neļautu SIA „Lattelecom” izmantot savu būtisko ietekmi un īpatsvaru tirgū 3.

44.tabula: SIA „Lattelecom” starpsavienojumu līgumi

Līdzējs	Līguma noslēgšanas datums
SIA „Latvijas Mobilais Telefons” SIA	26.02.1999
SIA „Tele 2”	30.11.1999
SIA „RADIOKOMS”	25.05.1999
AS „Telekom Baltija”	14.07.2003
SIA „CSC TELECOM”	28.07.2003
SIA „BALTKOM TV” ¹	22.10.2003
SIA „FINORS TELEKOM”	20.01.2004
SIA „Datagrupa.lv”	05.04.2004
SIA „SIGIS”	08.04.2004
SIA „D-COM”	21.05.2004
VAS „Latvijas dzelzceļš”	22.06.2004
AS „Latvenergo”	18.10.2004
SIA „MASTER TELECOM”	12.01.2005
SIA „TELEFANT”	25.07.2005
SIA „BITE Latvija”	25.07.2005
SIA „AUGSTCELTNE”	22.09.2005
SIA „10 ½”	31.03.2006
SIA „Telenet”	04.12.2007
SIA „IT Baltija”	21.07.2008
SIA „Telegrupa Baltijā”	31.07.2009

Komisija konstatē, ka SIA „Lattelecom” piemērotās saistības ir efektīvas un ierobežo SIA „Lattelecom” iespējas, izmantot savu dominējošo stāvokli tirgū 3. Tomēr tirgū 3 joprojām nepastāv ilgtspējīga konkurence. SIA „Lattelecom” noteiktās saistības ir joprojām nepieciešamas konkurences nostiprināšanai, bet to atcelšana kaitētu konkurences situācijai apskatāmajā un saistītajos mazumtirdzniecības tirgos.

Ņemot vērā situāciju tirgū Nr. 3 Komisija konstatē, ka

- nav nepieciešams noteikt SIA „Lattelecom” jaunas saistības;
- nav nepieciešams grozīt vai atcelt SIA „Lattelecom” ar 2006.gada 30. jūnija lēmumu Nr.172 piemērotās saistības.

¹ 2008. gada 23. oktobrī SIA „LATTELENET” reorganizējot pievienojās ar SIA „BALTKOM TV SIA”.

8.3.3. Citi esošie komersanti ar būtisku ietekmi tirgū

Citiem esošajiem komersantiem līdz šim tika piemērota tikai caurredzamības saistība.

Caurredzamības saistības

Saistība ierobežo komersanta ar būtisku ietekmi tirgū iespējas izmantot būtisko ietekmi tirgū un samazina ekonomiskās barjeras ienākšanai tirgū.

Komersantiem, kuri plāno ienākt tirgū saistība nodrošinās skaidru priekšstatu par plānotajām izmaksām.

Pienākums izstrādāt un publicēt starpsavienojuma pamatpiedāvājumus iepriekš minētajiem komersantiem ir nesamērīgs. Ņemot vērā iepriekš minēto ieņēmumu īpatsvaru, pamatpiedāvājumu izstrāde un publiskošana uzskatāma par pārlietu lielu slogu un varētu veidot jaunus šķēršļus ienākšanai tirgū.

Komisija novēros, vai kādu saistību piemērošana vai nepiemērošana neveido problēmas konkrētajā tirgū vai netiek ierobežota konkurences attīstība. Ņemot vērā tirgus attīstību, Komisijai ir tiesības piemērot jaunas, atcelt vai grozīt esošās saistības komersantiem ar būtisku ietekmi tirgū.

Tirgus 3 analīzes otrā kārtā Komisija

ņemot vērā, ka

- 2006. un 2007. gadā Komisija nav saņēmusi sūdzības par citiem komersantiem ar BIT piedāvātajiem starpsavienojumu līgumiem.
- citiem komersantiem ar BIT noteiktās saistības ir efektīvas un samērīgas, lai nodrošinātu, ka cits komersants ar BIT nevar izmantot savu izņēmuma stāvokli. Līdz ar to nepastāv nepieciešamība piemērot citas saistības.

secināja, ka

- tirgū pastāv pietiekama noteikumu caurredzamība.
- citiem komersantiem ar BIT būtu nesamērīgi piemērot saistības tādā apjomā, kādā tās ir piemērotas SIA „Lattelecom”;
- jauniem četriem tirgus dalībniekiem ar būtisku ietekmi tirgū būtu nesamērīgi piemērot saistības tādā apjomā, kādā tās ir piemērotas SIA „Lattelecom”.

Turklāt 2010.gada 10.maijā Komisija saņēma SIA „Lattelecom” 2010.gada 7.maija vēstuli Nr. 10326 par starpsavienojumu tarifiem. Šajā vēstulē SIA „Lattelecom” konstatēja, ka

- SIA „Lattelecom” „ir noslēgti starpsavienojuma līgumi ar 15 fiksēto tīklu operatoriem, no kuriem tikai 7 brīvprātīgi samazinājuši arī savus savienojumu pabeigšanas tarifus, stājoties spēkā Komisija noteiktajiem samazinātajiem savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā tarifiem
- 8 fiksēto tīklu operatori, kuri brīvprātīgi nesamazināja savus savienojumu pabeigšanas tarifus ar 1.aprīli, tos nesamazina arī pašreiz;

- 7 fiksēto tīklu operatori, kuri brīvprātīgi samazinājuši savus savienojumu pabeigšanas tarifus ar 1.aprīli, tos samazina arī no 1.augusta.

Uz Komisijas informācijas pieprasījumu, kuri ir tie komersanti, kuri brīvprātīgi nesamazināja savus savienojumu pabeigšanas tarifus ar 1.aprīli, SIA „Lattelecom” 2010.gada 4.jūnija vēstulē Nr. 10326-1-1 informēja, ka minēti komersanti ir:

- SIA „Master Telecom”
- SIA „TELENET”
- SIA „BALTKOM TV SIA”
- AS „Telecom Baltija”
- SIA „CSC Telecom”
- SIA „datagrupa.lv”
- VAS „Latvijas Dzelzceļš”
- SIA „Telegrupa Baltijā”.

SIA „Lattelecom” arī informēja, ka ir trīs komersanti, kas ir paaugstinājuši savus savienojumu pabeigšanas tarifus:

- SIA „Master Telecom”
- SIA „TELENET”
- SIA „BALTKOM TV SIA”.

Ņemot vērā šo faktu Komisija analizēju visus komersantu piedāvātos savienojumu pabeigšanas tarifus un secināja, ka acīmredzot Komisijas tirgus analīzes otrajā kārtā uzstādītā tēze, ka tikai teorētiski pastāv iespēja, ka citi komersanti ar BIT var diskriminēt un tikt diskriminēti no citu komersantu puses, bet komersanti reti izmanto šo iespēju, neatbilst tirgus situācijai. Pieredze rāda, ka komersanti izmanto šo iespēju, līdz ar to izmanto savu dominējošo stāvokli tirgū 3.

Ņemot vērā situāciju tirgū Nr. 3, Komisija konstatē, ka ir nepieciešams noteikt citiem esošajiem komersantiem ar BIT līdzās caurredzamības saistībai vēl vienu jaunu saistību.

1. Tarifu regulēšanas saistības

Starpsavienojumu tarifs ir būtisks izmaksu komponents ikvienam komersantam - gan fiksētās izmaksas (tīklu starpsavienojuma līnijas izmaksas), gan mainīgās izmaksas (starpsavienojumu pakalpojumu tarifi). Piemērojot citiem komersantiem augstus tarifus komersants ar būtisku ietekmi situācijā, kad tarifi nebūtu regulēti, varētu radīt šķēršļus ienākšanai starpsavienojumu tirgos. Papildus komersants ar būtisku ietekmi tirgū var izmantot nepietiekamo cenu starpību (starpsavienojumu izmaksas vairumtirdzniecības pusē un piemēram galalietotāja balss telefonijas cenas mazumtirdzniecības pusē), lai ierobežotu konkurenci un kavētu komersantiem ienākšanu vai attīstību tirgū. Ņemot vērā citu komersantu faktiskos pabeigšanas tarifus ir redzams, ka ir komersanti, kuri reāli izmanto minēto cenu starpību.

Līdz ar to ir nepieciešams noteikt citiem komersantiem ar BIT savienojuma pabeigšanas savā tīklā tarifu augšējo robežu līdzvērtīgā līmenī kā SIA „Lattelecom”.

Tarifu regulēšana nodrošinās, ka citi komersanti ar BIT nevar izmantot nepietiekamo cenu starpību.

2. Citas saistības

Komisija uzskata, ka piemērot citas saistības iepriekš minētajiem komersantiem nav nepieciešams, jo:

- ņemot vērā komersantu īpatsvaru, tas būtu pārlietu liels slogs un varētu veidot jaunus šķēršļus ienākšanai tirgū.
- Nav nepieciešams uzlikt vienlīdzīgas attieksmes saistības:
Vienlīdzīgas attieksmes saistības varētu pat ierobežot iepriekš minētajiem komersantiem ar būtisku ietekmi tirgū konkurences spējas. Pirmkārt vienlīdzīgas attieksmes saistības kavē to ka minētie komersanti ar būtisku ietekmi tirgū attīsta un izmanto savstarpēji jaunus tarifu modeļus, piemēram „savienojumu pabeigšana bez maksas” (*bill and keep*). Izmantojot šo modeli, komersanti ar apmēram līdzīgu noslodžu apjomu var vienoties attiekties no savienojumu pabeigšanas maksas aprēķināšanas, lai ietaupītu uzskaites izmaksas. No vienlīdzīgas attieksmes saistības var rasties šāda situācija: komersants A vienojas ar komersantu C par „savienojumu pabeigšanu bez maksas”, jo abiem ir līdzīgas noslodzes. Pēc tam komersants B, kas maršrutē lielāku noslodzes apjomu uz komersanta B tīklu nekā komersants B uz komersanta A tīklu, pieprasa, pamatojoties uz vienlīdzīgas attieksmes principu, no komersanta B „savienojumu pabeigšanu bez maksas”. Gadījumā, ja komersants A ir spiests tam piekrist, tas nonāk situācijā, kur tas cietīs zaudējumus un varbūt pat konkurētspēju.
- Otrkārt, maziem komersantiem ir lielākas tīkla izmaksas par vienu maršrutēto minūti, jo maziem komersantiem pietrūkst mēroga un apjoma ekonomikas salīdzinot ar, piemēram, SIA „Lattelecom”. Tādā gadījumā vienlīdzīgas attieksmes saistības varētu kavēt mazo komersantu iespēju segt savas izmaksas. Iespēja pieprasīt no SIA „Lattelecom” lielākus savienojumu pabeigšanas tarifus nav pamatota.
No esošajiem komersantiem ar BIT, jau divi komersanti (SIA „TELENET” un SIA „Datagrupa.lv”) izmanto tarifu modeli „savienojumu pabeigšana bez maksas”. Vienlīdzīgas attieksmes saistības uzlikšana spiestu SIA „TELENET” un SIA „Datagrupa.lv” mainīt funkcionējošo tarifu modeli.

8.3.4. Komersanti, kuri nesen ienāca tirgū (jaunienācēji):

Ņemot vērā tirgus analīzes rezultātus, Komisija uzskata, ka nepieciešams noteikt saistības un pienākumus šādiem komersantiem:

1. SIA „Telia Latvia”
Lielvārdes iela 8a
Rīga, LV-1006
2. SIA „IZZI”
Ieriķu iela 67a
Rīga LV-1084

3. SIA „Tivi”
Avotu iela 30-3
Rīga, LV-1009
4. SIA „Telegrupa Baltijā”
Tapešu iela 23-42
Rīga, LV-1083
5. SIA „Master Telecom”
Brīvības gatve 214M-2
Rīga, LV-1039
6. SIA „IT Group”
Katlakalna iela 1
Rīga, LV-1073
7. SIA „Embedded Systems”
Dārziema iela 42
Rīga, LV-1035
8. SIA „TELEFANT”
Krišjāņa Valdemāra iela 33
Rīga, LV-1010
9. SIA „Rigatta”
Citadeles iela 2-516
Rīga, LV-1010
10. SIA „Fastnets”
Ieriķu iela 67a
Rīga, LV-1084
11. SIA „HIG Serviss Baltija”
Sesku iela 63-59
Rīga, LV-1082
12. SIA „iLink”
Dzintaru iela 20a
Ventspils, LV-3602
13. SIA „TELECENTRS”
Brīvības iela 171
Rīga, LV-1012
14. SIA „Advem”
Jasmuižas iela 6-11
Rīga, LV-1021
15. SIA „ECO Solutions”
Duntes iela 6
Rīga, LV-1013

16. SIA „MPE NETS”
Valdeķu iela 53-82
Rīga, LV-1058
17. SIA „TeleMedia”
Krasta iela 86
Rīga, LV-1019
18. SIA „DATU TEHNOLOĢIJU GRUPA”
Stabu iela 4-3
Rīga, LV-1010
19. SIA „Stream Networks”
Cēsu iela 31 k-1
Rīga, LV-1012
20. SIA „BALTICOM”
Straupes iela 5 k-3
Rīga, LV-1073
21. SIA „TG Transit”
Akadēmijas laukums 1
Rīga, LV-1050
22. SIA „TELEGLOBAL”
Gaiļezera iela 4-27
Rīga, LV-1079
23. SIA „SÖTUS”
Vidzemes aleja 5-41
Rīga, LV-1024
24. SIA „ESTERIA 79”
Garozes iela 1
Rīga, LV-1004
25. SIA „MWTV”
Katlakalna iela 1
Rīga, LV-1073
26. SIA „10 1/2”
Andreja Saharova iela 27
Rīga, LV-1082

Iepriekš minētajiem komersantiem, ņemot vērā to īpatsvaru tirgū salīdzinoši ar jau esošajiem elektronisko sakaru komersantiem ar būtisku ietekmi tirgū, Komisija uzskata, ka samērīgi un atbilstoši tirgus situācijai būtu noteikt šādas saistības:

1. Caurredzamības saistības

Komisija iepriekš minētajiem komersantiem ar būtisku ietekmē tirgū nosaka pienākumu publiskot un iesniegt Komisijai starpsavienojumu tarifus vismaz desmit dienas pirms to stāšanās spēkā.

Komersantiem jāpublicē un jāiesniedz Komisijai informācija par šādiem starpsavienojumu pakalpojumu tarifiem:

1. savienojuma ierīkošana to pabeigšanai komersanta tīklā;
2. par savienojuma minūtes pabeigšanu.

Saistība ierobežo komersanta ar būtisku ietekmi tirgū iespējas izmantot būtisko ietekmi tirgū un samazina ekonomiskās barjeras ienākšanai tirgū.

Komersantiem, kuri plāno ienākt tirgū saistība nodrošinās skaidru priekšstatu par plānotajām izmaksām.

Pienākums izstrādāt un publicēt starpsavienojuma pamatpiedāvājumus iepriekš minētajiem komersantiem ir nesamērīgs. Ņemot vērā iepriekš minēto ieņēmumu īpatsvaru pamatpiedāvājumu izstrāde un publiskošana uzskatāma par pārlietu lielu slogu un varētu veidot jaunus šķēršļus ienākšanai tirgū.

Komisija novēros, vai kādu saistību piemērošana vai nepiemērošana neveido problēmas konkrētajā tirgū vai netiek ierobežota konkurences attīstība. Ņemot vērā tirgus attīstību, Komisijai ir tiesības piemērot jaunas, atcelt vai grozīt esošās saistības komersantiem ar būtisku ietekmi tirgū.

2. Tarifu regulēšanas saistības

Starpsavienojumu tarifs ir būtisks izmaksu komponents ikvienam komersantam - gan fiksētās izmaksas (tīklu starpsavienojuma līnijas izmaksas), gan mainīgās izmaksas (starpsavienojumu pakalpojumu tarifi). Piemērojot citiem komersantiem augstus tarifus komersants ar būtisku ietekmi situācijā, kad tarifi nebūtu regulēti, varētu radīt šķēršļus ienākšanai starpsavienojumu tirgos. Papildus komersants ar būtisku ietekmi tirgū varētu izmantot nepietiekamo cenu starpību (starpsavienojumu izmaksas vairumtirdzniecības pusē un piemēram galalietotāja balss telefonijas cenas mazumtirdzniecības pusē), lai ierobežotu konkurenci un kavētu komersantiem ienākšanu vai attīstību tirgū. Ņemot vērā citu komersantu faktiskos pabeigšanas tarifus ir redzams, ka ir arī jaunienācēji, kuri reāli izmanto minēto cenu starpību.

Līdz ar to ir nepieciešams noteikt citiem komersantiem ar BIT savienojuma pabeigšanas savā tīklā tarifu bez pievienotās vērtības nodokļa augšējo robežu līdzvērtīgā līmenī kā SIA „Lattelecom”.

Tarifu regulēšana nodrošinās, ka citi komersanti ar BIT nevar izmantot nepietiekamo cenu starpību.

3. Citas saistības

Komisija uzskata, ka piemērot citas saistības iepriekš minētajiem komersantiem nav nepieciešams, jo:

- ņemot vērā komersantu īpatsvaru, tas būtu pārlietu liels slogs un varētu veidot jaunus šķēršļus ienākšanai tirgū.

- Īpaši nav nepieciešams uzlikt vienlīdzīgas attieksmes saistības:
Vienlīdzīgas attieksmes saistības varētu pat ierobežot iepriekš minētajiem komersantiem ar būtisku ietekmi tirgū konkurences spējas. Pirmkārt vienlīdzīgas attieksmes saistības kavē to, ka minētie komersanti ar būtisku ietekmi tirgū attīsta un izmanto savstarpēji jaunus tarifu modeļus, piemēram „savienojumu pabeigšana bez maksas” (*bill and keep*). Izmantojot šo modeli, komersanti ar apmēram līdzīgu noslodžu apjomu var vienoties attiekties no savienojumu pabeigšanas maksas aprēķināšanas, lai ietaupītu uzskaites izmaksas. No vienlīdzīgas attieksmes saistības var rasties šāda situācija: komersants A vienojas ar komersantu C par „savienojumu pabeigšanu bez maksas”, jo abiem ir līdzīgas noslodzes. Pēc tam komersants B, kas maršrutē lielāku noslodzes apjomu uz komersanta B tīklu nekā komersants B uz komersanta A tīklu, pieprasa, pamatojoties uz vienlīdzīgas attieksmes principu, no komersanta B „savienojumu pabeigšanu bez maksas”. Gadījumā, ja komersants A ir spiests tam piekrist, tas nonāk situācijā, kur tas cietīs zaudējumus un varbūt pat konkurētspēju.

Otrkārt, maziem komersantiem ir lielākas tīkla izmaksas par vienu maršrutēto minūti, jo maziem komersantiem pietrūkst mēroga un apjoma ekonomikas salīdzinot ar, piemēram, SIA „Lattelecom”. Tādā gadījumā vienlīdzīgas attieksmes saistības varētu kavēt mazo komersantu iespēju segt savas izmaksas. Iespēja pieprasīt no SIA „Lattelecom” lielākus savienojumu pabeigšanas tarifus nav pamatota.

Arī trīs no jaunienācējiem izmanto tarifu modeļu „savienojumu pabeigšana bez maksas”:

- SIA „Advem”
- SIA „IZZI”
- SIA „MPE NETS”

8.3.5. Komersanti, kuriem noteiktās saistības nepieciešams grozīt vai atcelt

Ņemot vērā tirgus analīzes rezultātus, Komisija uzskata, ka nepieciešams atcelt trim komersantiem ar atsevišķo lēmumu noteiktās saistības.

- SIA „DIRECT” (2009.gada 20.maija lēmums Nr.152 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „DIRECT” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „DIRECT” publiskajā telefonu tīklā tirgū”);
- SIA „TELENETS” (2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.168 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „TELENETS” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „TELENETS” publiskajā telefonu tīklā tirgū”);
- SIA „Telekomunikāciju Grupa” (2006.gada 28.jūnija lēmums Nr.167 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Telekomunikāciju grupa” būtisku ietekmi savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Telekomunikāciju grupa” publiskajā telefonu tīklā tirgū”.

9. Nacionālā konsultācija

Šī ziņojuma publiskojamā versija pēc apstiprināšanas publicēta Komisijas tīmekļa vietnē, paredzot termiņu priekšlikumu un komentāru sniegšanai. Atbilstošs paziņojums par konsultāciju uzsākšanu publicēts laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”.

10. Konkurences padomes viedoklis

Šis ziņojums nosūtīts Konkurences padomei priekšlikumu un komentāru sniegšanai. Pēc tā saņemšanas, ziņojums tiks papildināts ar Konkurences padomes viedokli.

11. Secinājumi

Ņemot vērā, ka:

- situācija savienojumu pabeigšanas pakalpojumu fiksētajos elektronisko sakaru tīklā tirgos pēdējos gados mainījās nedaudz;
- SIA „Lattelecom” tirgus daļas savienojumu pabeigšanas pakalpojumu fiksētajos elektronisko sakaru tīklā tirgos 2009. gadā joprojām bija dominējošas (████ % pēc ieņēmumiem un █████ % pēc minūtēm);
- SIA „Lattelecom” tirgus daļas savienojumu pabeigšanas pakalpojumu fiksētajos elektronisko sakaru tīklā tirgos samazinājās pēdējos četros gados par █████ % pēc ieņēmumiem un par █████ % pēc minūtēm;
- otrā lielākā tirgus dalībnieka SIA „BALTKOM TV SIA” tirgus daļas savienojumu pabeigšanas pakalpojumu fiksētajos elektronisko sakaru tīklā tirgos 2009. gadā bija daudz mazākas (████ % pēc ieņēmumiem un █████ % pēc minūtēm);
- sakarā ar jaunu sistemātiku tirgus analīzē tirgū 3, kurā ņem vērā starpsavienojuma līgumus par savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem fiksētajos elektronisko sakaru tīklos un numerāciju, par tirgus dalībniekiem kļuvuši virkne komersantu, kas nodrošina savienojumu pabeigšanas pakalpojumus fiksētajos elektronisko sakaru tīklos;
- trīs komersanti ar BIT vairs nenodrošina savienojumu pabeigšanas pakalpojumus fiksētajos elektronisko sakaru tīklos;

Komisija secina, ka:

- piekļuves tirgus trūkums joprojām ir būtisks šķērslis ienākšanai savienojumu pabeigšanas pakalpojumu fiksētajos elektronisko sakaru tīklos tirgū Nr. 3;
- SIA „Lattelecom” joprojām atrodas dominējošā stāvoklī savienojumu pabeigšanas pakalpojumu fiksētajos elektronisko sakaru tīklā tirgū;
- nepastāvot regulēšanai SIA „Lattelecom” būtu iespēja izmantot savu dominējošo stāvokli, lai:
 - īstenotu nevienlīdzīgu attieksmi pret citiem komersantiem salīdzinājumā ar saistītajiem komersantiem vai SIA „Lattelecom”;
 - kropļotu citu komersantu konkurētspēju vai, lai negatīvi ietekmētu konkurences apstākļus tirgū;

- ir nepieciešams, ka SIA „Lattelecom” nodrošina skaidrus pasākumu plānošanas apstākļus komersantiem, kas pieprasa starpsavienojumu pakalpojumus no SIA „Lattelecom”;
- ir nepieciešams regulēt SIA „Lattelecom” savienojumu pabeigšanas pakalpojumu un ar to saistīto pakalpojumu tarifus, lai pirmkārt, tā nevarētu izmantot nepietiekamo cenu starpību un, otrkārt, garantētu SIA „Lattelecom” izmaksu un peļņas uzraudzību;
- ir nepieciešams ierobežot SIA „Lattelecom” iespējas neievērot vienlīdzīgas attieksmes saistības;
- ir nepieciešams ierobežot citu komersantu ar BIT iespējas izmantot savu dominējošo stāvokli, lai:
 - kropļotu citu komersantu konkurētspēju vai, lai negatīvi ietekmētu konkurences apstākļus tirgū;
- nav nepieciešams uzlikt citiem komersantiem ar BIT vienlīdzīgas attieksmes saistības, lai nekavētu iespēju izmantot jaunus tarifu modeļus (piem., „bill and keep”);

Ievērojot iepriekš minēto Komisija:

- neuzskata, ka ir nepieciešams grozīt vai atcelt SIA „Lattelecom” ar lēmumu Nr. Nr.172 noteiktās saistības, pienākumus vai noteikt jaunas saistības, pienākumus;
- redz nepieciešamību noteikt jaunas saistības citiem esošajiem komersantiem ar BIT tarifu regulēšanas saistības veidā;
- redz nepieciešamību noteikt saistības citiem komersantiem ar BIT, kuri ir ienākuši tirgū 3 pēdējos trīs gados, caurredzamības un tarifu regulēšanas saistības;
- uzskata, ka ir nepieciešams atcelt SIA „TELENETS”, SIA ‘DIRECT’ un SIA „Telekomunikāciju Grupa” konkrētos lēmumos noteiktās saistības un BIT.

Saīsinājumi

BIT: būtiska ietekme tirgū

EK: Eiropas Komisija

ESL: Elektronisko sakaru likums

ET: Eiropas Kopienu Tiesas

VoIP: balss pārraides nodrošināšanas, izmantojot interneta protokolu (*voice over IP*)